

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg

Jaarverslag 2018

SOVOT
Post- en bezoekadres:
Tatraweg 80
5022 DS Tilburg

KvK nummer: 180 85 696
Bankrekening: NL72RABO0137410026

T 013 509 63 48

Inhoudsopgave

Bestuursverslag 2018

1	Inleiding.....	3
2	Kerngegevens.....	4
2.1	De opdracht van de Stichting: identiteit, visie en kernwaarden.....	4
2.2	Kernactiviteiten van de Stichting.....	6
2.3	Organogram en juridische structuur.....	7
3	Onderwijs.....	8
3.1	Cijfers.....	8
3.2	Inspectieoordeel.....	9
3.3	Onderwijsontwikkelingen per school in 2018.....	10
3.4	Vooruitblik.....	13
4	Personeel.....	14
4.1	Cijfers.....	14
4.2	Ontwikkelingen in 2018.....	15
4.3	Toekomstige ontwikkelingen.....	15
5	Financiën.....	17
5.1	Cijfers.....	17
5.2	Ontwikkelingen in 2018.....	18
5.3	Vooruitblik: continuïteitsparagraaf.....	22
5.4	Treasury management.....	26
5.5	Gebeurtenissen na balansdatum.....	27
6	Governance.....	27
6.1	Raad van Toezicht.....	27
6.2	Horizontale verantwoording.....	29
6.3	Afhandeling klachten.....	29
6.4	Verbonden partijen.....	29

Jaarrekening 2018

7	Balans na resultaatbestemming.....	33
	Staat van baten en lasten.....	34
	Kasstroomoverzicht.....	35
7.1	Grondslagen.....	36
7.2	Toelichting op de balans.....	39
7.2.1	Activa.....	39
7.2.2	Niet in de balans opgenomen rechten.....	40
7.2.3	Passiva.....	40
7.2.4	Niet in de balans opgenomen verplichtingen.....	42
7.3	Toelichting op de baten en lasten.....	43
7.3.1	Baten.....	43
7.3.2	Lasten.....	44
7.3.3	Financiële baten en lasten.....	45
7.4	Gebeurtenissen na balansdatum.....	45
7.5	Overzicht verbonden partijen.....	45
7.6	Geoormerkte doelsubsidies OCW (model g).....	46
7.7	WNT-verantwoording.....	47
7.8	Hoofd- en nevenfuncties leden Raad van Toezicht.....	50
7.9	Nevenfuncties bestuur.....	50

Overige gegevens

Controleverklaring Accountant.....	55
------------------------------------	----

BESTUURSVERSLAG 2018

1. Inleiding

Na een tweetal jaren van veranderingen, in zowel de structuur van de stichting als in de personele bezetting van belangrijke posities, is 2018 weer een 'normaal' jaar geweest. Een jaar waarin we tijd en ruimte hebben gekregen om met de inhoud van onze ambities aan de slag te gaan. En die richten zich natuurlijk op de eerste plaats op ons onderwijs.

Op alle drie de scholen wordt volop gewerkt aan het meer op maat maken van ons onderwijs: wat heeft welke leerling nodig om op het goede moment zoveel mogelijk te leren? Hoe maken we ons onderwijs aantrekkelijker en effectiever? Elke school doet dat op een eigen manier, passend bij de achtergrond en de ontwikkelingswensen van de school. De basis van deze beweging wordt gevormd door het besef dat, willen we ons onderwijs meer op maat krijgen, dan zullen we de leerling meer regie moeten (durven) geven. Pas dan komt een leerling tot ander leergedrag. Tegelijkertijd vraagt dit van docenten een andere kijk op het werk en ander gedrag in de klas.

Sovot staat niet alleen in deze ontwikkeling. Overal in het land zijn scholen bezig de vorm en inhoud van hun onderwijs in beweging te krijgen. Voor veel onderwijsmensen is het boeiend en inspirerend om actief te zijn in een dergelijke transitie. Zij krijgen er energie van. Tegelijkertijd vraagt verandering het loslaten van bestaande zekerheden, zoals de methode, het werkboek of de autonomie van het eigen klaslokaal. Dat wordt door anderen weer als belastend en zwaar ervaren. Onze opdracht vanuit bestuur en schoolleiding wordt het om ook hier te streven naar maatwerk. Om kansen te bieden aan hen die snelle stappen willen zetten én zekerheid te blijven bieden aan degenen die er langer over doen.

2018 is in financiële zin een belangrijk jaar geweest. Niet vanwege de resultaten (die wederom positief zijn), maar vanwege onze veranderde kijk op de financiële planning. We gaan veel meer vooruitkijken en onze financiën koppelen aan de strategische doelen van de organisatie. Zo creëren we ruimte voor langjarig beleid en voor investeringen, die ons kunnen helpen om bovengenoemde onderwijskundige ontwikkelingen in gang te zetten, te houden en te borgen.

2018 is ook het jaar geweest waarin een nieuwe loot aan de Sovot-stam het licht zag: de Tilburgse TussenVoorziening, kortweg TTV. Ten behoeve van het samenwerkingsverband helpen we op de TTV die leerlingen, voor wie de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs nog te groot is. Na maximaal twee jaar op de TTV stappen de leerlingen over naar het derde leerjaar van de vmbo-school van hun keuze. Zo helpen we hen aan een regulier vmbo-diploma en geven we vorm aan passend onderwijs, waardoor de instroom in het voortgezet speciaal onderwijs beperkt wordt. Dit lukt natuurlijk alleen in steeds hechtere samenwerking met de andere onderwijspartners in de stad.

Niek Bootsma

Bestuurder Sovot

2. Kerngegevens

2.1. De opdracht van de Stichting: identiteit, visie en kernwaarden

Identiteit: Wie zijn we?

Wij zijn een Stichting met scholen voor openbaar voortgezet onderwijs voor vmbo-gl/tl, havo en vwo in Tilburg. De openbare identiteit is voor ons belangrijk en bepaalt mede de wijze waarop wij het onderwijs en de schoolorganisatie vormgeven.

Daarbij zijn de volgende *uitgangspunten* belangrijk:

Iedereen welkom, iedereen benoembaar

Wij staan open voor alle kinderen, ongeacht hun levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, afkomst, geslacht of seksuele geaardheid, onder toepassing van op wet- en regelgeving gebaseerde eisen van toelaatbaarheid. Eenieder is bij ons benoembaar ongeacht levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, afkomst, geslacht of seksuele geaardheid, onder toepassing van de op wet- en regelgeving gebaseerde benoemingseisen.

Wederzijds respect

Wij gaan uit van wederzijds respect voor elkaars levensbeschouwing of godsdienst. We leren omgaan met verschillen tussen mensen en deze te waarderen. Wij besteden in ons onderwijs actief aandacht aan levensbeschouwelijke, culturele en maatschappelijke opvattingen. De op de school gehanteerde normen en waarden worden herkenbaar vastgelegd en uitgedragen.

Oefenplaats voor maatschappelijke deelname

Om te kunnen functioneren in onze open, internationale, complexe en dynamische samenleving leren wij onze leerlingen te spreken en te handelen met verdraagzaamheid en respect en vanuit solidariteit met degenen die dat nodig hebben. Wij dragen actief bij aan de vorming van leerlingen tot kritische en zelfstandig denkende en handelende mensen met burgerschapszin.

Iedereen doet mee

Wij betrekken leerlingen, ouders en medewerkers actief bij meningsvorming en besluitvorming over doelstellingen en werkomstandigheden en leggen hierover verantwoording aan hen af. Ouders worden in openheid benaderd en actief betrokken bij het leerproces van hun kinderen.

Visie: Wat willen we?

Wij willen, vanuit een herkenbare openbare identiteit, een zelfstandige en financieel gezonde Stichting zijn die erkend goed openbaar voortgezet onderwijs biedt op alle niveaus. De scholen hebben een eigen gezicht en werken onderling samen waar dat kan en moet.

Gezamenlijk hanteren we daarbij de volgende uitgangspunten:

- Wij stellen de leerling en zijn/haar leerproces centraal en handelen vanuit de gedachte dat de leerling het maximale uit zichzelf wil halen en zijn/haar talenten wil ontwikkelen. De leerling voelt zich door ons uitgedaagd.
- Wij willen dat de leerling kennis opdoet én wij besteden aandacht aan het leren van vaardigheden, ontdekken en ontwikkelen van attitudes, sociaal-emotionele ontwikkeling en betrokkenheid op de maatschappij.
- Wij realiseren dat de leerling zich bij ons thuis, veilig en gekend voelt.
- Wij hebben bewust en veelvuldig contact met de ouders/verzorgers van de leerling.
- Wij besteden gericht aandacht aan het verbeteren van onze prestaties.
- Wij spelen in op nieuwe ontwikkelingen in wetenschap, kunst, cultuur en maatschappij.
- Wij staan midden in de maatschappij en gaan de samenwerking aan met onze omgeving.
- Wij zijn gemakkelijk bereikbaar voor alle inwoners van Tilburg en omgeving.
- Wij presteren goed in de ogen van de onderwijsinspectie en de samenleving.
- Wij gaan verstandig en verantwoord om met de publieke middelen die ons ten dienste staan.
- Wij bereiden de leerling goed voor op een succesvolle deelname aan het examen en de studie daarna.

Kernwaarden: Hoe doen we dat?

We geven hieraan invulling door ons onderwijs te baseren op drie begrippenparen.

Persoonlijk en betrokken

De leerling en de medewerker maken deel uit van een herkenbare en kleinschalige gemeenschap binnen de school. Deze kleinschaligheid is terug te zien in de fysieke omgeving (het gebouw) en/of de organisatorische vormgeving aan de hand van een kleinschalige en overzichtelijke structuur.

Wij doen ons werk in een positieve werksfeer, met respect voor elkaar in een door medewerkers geapprecieerde werkomgeving.

Wij zorgen ervoor dat elke leerling en medewerker wordt gekend en erkend en een vast aanspreekpunt heeft in de persoon van een mentor of een leidinggevende.

De lijnen tussen leerlingen en ouders enerzijds en medewerkers van de school anderzijds zijn kort. Wij helpen onze leerlingen en sturen waar nodig bij. Als er extra hulp nodig is of als het eens tegenzit, bieden wij een uitgebreid en professioneel netwerk van zorg en begeleiding.

Vertrouwd en betrouwbaar

Leren en werken kan alleen in een veilige, verzorgde en inspirerende omgeving. Wij bieden die omgeving en hanteren daarbij heldere regels en afspraken, die ook worden gehandhaafd. Een omgeving waarin iedereen zich thuis voelt en waar zorgzaamheid en het van elkaar leren centraal staan.

Wij communiceren tijdig en open met leerlingen, ouders en medewerkers en leggen verantwoording af over ons werk. Dit gebeurt door persoonlijke contacten, leerlingen- en ouderparticipatie en door publicaties, zoals schoolgidsen, jaarverslagen en informatiebulletins.

Wij werken met erkende kwaliteitsstandaarden, met als doel om onszelf en het onderwijs te verbeteren en we zijn open over de behaalde resultaten.

Bevlogen en uitdagend

We stimuleren leerlingen in hun studie het onderste uit de kan te halen want we willen dat ze met meer dan een diploma de school verlaten. We bieden daarbij een grote keuze aan vakken, verzorgd door goed opgeleid personeel, dat volop de gelegenheid krijgt tot scholing.

We stimuleren en faciliteren het benutten van talenten van leerlingen op intellectueel, sociaal, kunstzinnig en/of sportief gebied en bieden een scala aan activiteiten aan op deze gebieden. We werken daarbij samen met externe organisaties.

2.2. Kernactiviteiten van de Stichting

Onder het bestuur van de Stichting vallen twee scholen: het Koning Willem II College (vmbo-tl, havo, vwo) en het Beatrix College (vmbo-gl/tl, havo, vwo). Het Beatrix College heeft daarnaast een nevenvestiging in het Reeshof College, waar de Stichting samen met de OnderwijsGroep Tilburg (OGT) een brede vmbo-school in stand houdt. Vanuit de Stichting wordt voor de Reeshof-leerlingen in de gl/tl-stroom het onderwijs verzorgd.

Sinds 1 augustus 2018 verzorgt Sovot het onderwijs aan de kinderen op de Tilburgse TussenVoorziening (TTV). Deze leerlingen staan ingeschreven bij de reguliere vmbo-scholen en worden gedetacheerd naar de TTV. Daar worden ze geholpen om alsnog de overstap van het basisonderwijs naar het regulier vmbo te maken. Sovot heeft deze voorziening t.b.v. het samenwerkingsverband Portfolio ingericht, om vorm te geven aan passend onderwijs en de instroom naar het voortgezet speciaal onderwijs te beperken.

In het verslagjaar (schooljaar 2017-2018) kenden de scholen de volgende leerlingenaantallen:

- Koning Willem II College:	1.580
- Beatrix College:	2.486
- Reeshof College (aandeel Sovot)	402
- TTV (per 1 augustus 2018)	41
Totaal:	4.509

Het Koning Willem II College ligt in het zuidoosten van de stad en trekt leerlingen uit een groot voedingsgebied: de stad zelf en de dorpen ten zuiden en oosten van Tilburg. De school

beschikt over een LOOT-licentie (topsport) en een DAMU-licentie (vooropleiding dansacademie). Sommige leerlingen komen daarvoor van ver buiten de stad naar de school.

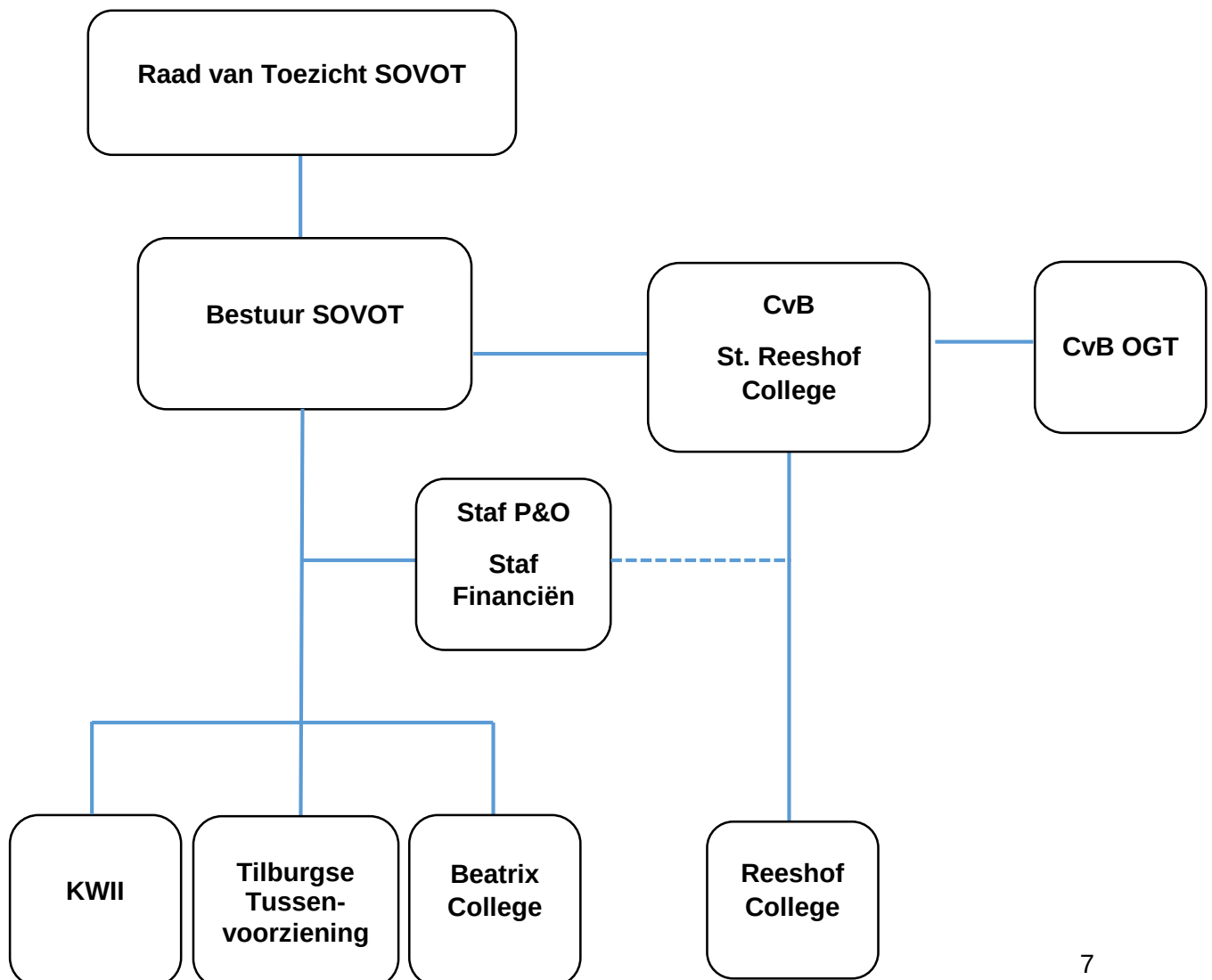
Het Beatrix College en het Reeshof College liggen beide in de wijk Reeshof, in het westen van de stad. Zij betrekken hun leerlingen uit een veel overzichtelijker gebied, te weten de wijk Reeshof zelf (ca. 40.000 inwoners) en de dorpen ten zuidwesten van de wijk (m.n. Gilze en Rijen).

De TTV ligt dichtbij het centrum van de stad en bedient ten behoeve van het samenwerkingsverband die kinderen, voor wie de overstap van groep 8 naar het reguliere vo nog te groot is. Leerlingen komen voor de TTV uit geheel Tilburg en ook daarbuiten (Dongen, Oisterwijk).

2.3. Organogram en juridische structuur

De Stichting is opgericht in november 2006. In 2010 zijn n.a.v. de wet 'goed onderwijs, goed bestuur' de statuten gewijzigd. Hierdoor bestaat vanaf 01-01-2011 de organisatie van de Stichting bovenschools uit een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De rol van de gemeente is beperkt tot het eventueel opheffen van de Stichting en de scholen, en het formeel benoemen van de leden van de Raad van Toezicht.

Organogram:

Het College van Bestuur bestaat per 1 januari 2017 uit één persoon, verantwoordelijk voor de aansturing van de stichting.

Bezetting College van Bestuur per 31 december 2018:

Dhr. drs. N.F.J. Bootsma MEM bestuurder

Bezetting Raad van Toezicht per 31 december 2018:

Dhr. drs. F.W. Mutsaers (voorzitter)

Mevr. drs. M.C. Verbunt

Mevr. mr. dr. I.M. Koopmans

Mevr. drs. M.A.M. Theunissen

Dhr. drs. E.C. van Vliet

3. Onderwijs

3.1. Cijfers

leerlingenaantal	KW II College	Beatrix College	Reeshof College*	totaal
2017-2018	1580	2486	402	4468
2016-2017	1601	2641	424	4666
2015-2016	1670	2599	415	4684
2014-2015	1751	2475	356	4582

*alleen de leerlingen die bij Sovot staan ingeschreven

Het leerlingenaantal in de Stichting is tot aan 2016 gestaag toegenomen. Dit werd veroorzaakt doordat Beatrix College en Reeshof College sneller groeiden dan het KWII College daalde. Vanaf 2017 is deze situatie veranderd.

Instroom brugjaar	KW II College	Beatrix College	Reeshof College*	TTV	totaal
2018-2019	352	405	80	41	878
2017-2018	375	412	107		894
2016-2017	262	551	102		915
2015-2016	285	562	104		951

Het Koning Willem II College heeft in 2017 de dalende trend in de aanmeldingen gekeerd en een stevige aanmelding (320 of hoger is goed) ook in 2018 gecontinueerd. Voor het Beatrix College geldt dat de daling van het aantal leerlingen bij de aanmeldingen van 2017 en 2018 harder gaat dan voorspeld op basis van demografie. De school verliest dus marktaandeel en zal stappen moeten zetten om deze trend om te buigen. Voor het Reeshof College geldt dat de aanmelding in totaal conform de prognose was in 2018, maar dat het aantal BBL- en KBL-leerlingen hoger wordt. Deze zijn in bovenstaand overzicht, met alleen de Sovot-leerlingen (GL en TL), niet zichtbaar.

De ontwikkeling van de leerlingaantallen is een belangrijk onderwerp van gesprek tussen de besturen en de gemeente Tilburg. Er wordt voor de stad in totaal een krimp voorzien van rond de 7% tot aan 2032, maar daarbinnen zijn wel belangrijke afwijkingen te zien. Zo daalt het aantal kinderen in de basisgeneratie het hardste in de wijk Reeshof, het voedingsgebied

van Beatrix College en Reeshof College. In Berkel-Enschot (Tilburg-Noord) en op verschillende plekken in Tilburg-Zuid (Willemsbuiten, Zuiderpark) wordt juist volop nieuw gebouwd, met een toename in de basisgeneratie als gevolg. Deze fluctuaties worden nog versterkt door een steeds grilliger keuzepatroon van kinderen en ouders. De school van voorkeur lijkt van jaar tot jaar te kunnen verschillen. Het is daarom van belang om in de stad gezamenlijk stappen te nemen om de leerlingstromen beter te reguleren, ook in relatie tot de beschikbare ruimte binnen de scholen: als we niets doen, moet op de ene plek worden bijgebouwd, terwijl er elders leegstand is.

slagingspercentage	KW II College			Beatrix College			Reeshof College		
	tl	havo	vwo	tl	havo	vwo	gl	tl	
2017-2018	91	81	88	91	88	93	100	100	
2016-2017	92	90	85	91	86	87	88	89	
2015-2016	88	88	88	94	87	91	88	89	
2014-2015	95	84	88	95	82	98	100	92	

Meest in het oog springend is de hoge score bij het Reeshof College, dat ook voor de BBL en KBL een uitstekend examenjaar had. De goede onderwijsresultaten (met ook een hoge opstroom vanuit de onderbouw), het positieve imago van de school, de gunstige financiële exploitatie en het lage ziekteverzuim maken van het Reeshof College een school in bonus. Toch is er met name op het gebied van didactiek en differentiatie nog veel winst te behalen.

De score voor havo bij KWII College is in 2018 onder de maat en de examenresultaten vwo liggen al enkele jaren onder het landelijk gemiddelde. Hoewel dit nog niet leidt tot een onvoldoende beoordeling door de Inspectie, wordt door de schoolleiding sterker gestuurd op de resultaten.

Voor alle drie de scholen geldt dat de examenresultaten (slagingspercentages en gemiddelde examencijfers) elk jaar in meer of mindere mate onder druk staan. Dit is het gevolg van de keuze om leerlingen in de onderbouw de kans te bieden om op te stromen naar een hoger niveau. Dat lukt op de Sovot-scholen in veel hogere percentages dan bij vergelijkbare scholen. Hetzelfde geldt voor de doorstroom in de bovenbouw. Gevolg hiervan is wel, dat er in de examenklassen jaarlijks nogal wat leerlingen zitten, bij wie het de vraag is of ze zullen slagen en die extra ondersteuning nodig hebben om dit te kunnen. De keuze leerlingen opstroomkansen te bieden past overigens naadloos in het strategisch beleid van de stichting.

3.2. Inspectieoordeel 2018

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de kwaliteit van scholen op vier onderdelen:

- onderbouwpositie t.o.v. advies PO (dit is het percentage leerlingen dat op, hoger of lager uitkomt in de derde klas i.v.m. het basisschooladvies)
- onderbouwsnelheid (percentage leerlingen dat onvertraagd de derde klas haalt)
- bovenbouwsucces (percentage leerlingen dat onvertraagd vanaf de derde klas het eindexamen haalt)
- examencijfers (het gemiddelde cijfer dat leerlingen halen op het Centraal Eindexamen)

Bij deze vier items kijkt de Inspectie telkens naar het gemiddelde van de achterliggende drie jaren. De scores per school, per item worden afgezet tegen een norm die de Inspectie

bepaalt, onder andere op basis van vergelijkbare scholen. Scoort een school op drie of vier van de items boven de norm, dan is het totaaloordeel van de Inspectie over de school voor dat jaar 'voldoende'. Daarbij geldt nog dat voor de items 'bovenbouwsucces' en 'examencijfers' gekeken wordt per leerweg (tl, havo en vwo).

Koning Willem II College

		vmbo-tl	havo	vwo
onderbouwpositie	Boven de norm			
onderbouwsnelheid	Boven de norm			
bovenbouwsucces		Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm
examencijfers		Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm
totaaloordeel 2018		voldoende	voldoende	voldoende

Beatrix College

		vmbo-tl	havo	vwo
onderbouwpositie	Boven de norm			
onderbouwsnelheid	Boven de norm			
bovenbouwsucces		Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm
examencijfers		Boven de norm	Onder de norm	Boven de norm
totaaloordeel 2018		voldoende	voldoende	voldoende

Reeshof College

		vmbo-g/t
onderbouwpositie	Boven de norm	
onderbouwsnelheid	Boven de norm	
bovenbouwsucces		Boven de norm
examencijfers		Onder de norm
totaaloordeel 2018		voldoende

3.3. Onderwijsontwikkelingen per school in 2018

Koning Willem II College

In het jaar 2018 is ingezet op onderwijsontwikkeling. Om de onderwijskundige ontwikkelingen binnen de school te initiëren, te organiseren en te borgen werken we vanaf schooljaar 2018-2019 met een onderwijscommissie (OC). De OC heeft onder verantwoordelijkheid van de directeur onderwijs zowel een beleidsvoorbereidende als uitvoerende taak. Medio 2018 heeft de OC een voorzet gedaan om de ambities m.b.t. ons onderwijs aan te scherpen, waarbij maatwerk en differentiëren belangrijke aandachtspunten zijn. Dit koersdocument is gedeeld met alle medewerkers en is de aanzet geweest voor de start van een aantal concrete pilots op het gebied van onderwijsvernieuwing. Naast schoolbrede onderwijskundige ontwikkelingen hebben we meer ruimte geboden aan individuele initiatieven van collega's. In de lerende organisatie die de school wil zijn, krijgen medewerkers de kans om zelf onderwijskundige projecten op te zetten. Om deze te kunnen faciliteren is een innovatiefonds ingericht.

In 2018 is veel tijd vrijgemaakt voor scholing en ontwikkeling. Onder de naam 'KWII-academie' is gewerkt aan de invulling en verbetering van onderwerpen als mentoraat, toetsing en leerdoelen. De schoolleiding is daarnaast begonnen aan een eigen scholingsprogramma. Hierin staan persoonlijk en onderwijskundig leiderschap centraal.

In het verslagjaar was de kwaliteitsverbetering van ons onderwijs één van onze speerpunten. Met onze interne evaluaties en met leerling- en ouderenquêtes hebben we feedback opgehaald die we op diverse manieren hebben besproken en hebben vertaald naar verbeterpunten. Extra aandacht is uitgegaan naar evaluatie van de Plusprofielen. Tevens zijn de examenresultaten van met name de HAVO-afdeling nader geanalyseerd en zijn verbeteracties gestart.

In het voorjaar van 2018 heeft een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) plaatsgevonden. De resultaten waren reden tot zorg en hebben geleid tot vervolgstappen. Tijdens diverse verdiepingssessies, waarvoor alle personeelsleden waren uitgenodigd, is gezocht naar de beelden en gevoelens achter de tegenvallende uitslag. Dit heeft geleid tot een aantal concrete verbeteracties waarover regelmatig een terugkoppeling heeft plaatsgevonden naar alle personeelsleden.

In november heeft een auditcommissie van de Stichting LOOT onze school bezocht. Deze is gunstig verlopen en de Topsport-licentie is wederom verlengd.

De grootste uitdaging in 2018 was het bouwen aan een professionele schoolcultuur. Hoewel daarin stappen gemaakt worden, is gericht werken aan kwaliteitsverbetering, in een open en positief klimaat, nog niet bij iedereen gemeengoed. Ook voor de komende jaren blijft dit de belangrijkste ontwikkelrichting.

Beatrix College

In 2018 is volop gewerkt aan een nieuw schoolplan voor het Beatrix College. Het onderwijskundige uitgangspunt van het schoolplan is 'onderwijs op maat'. We gaan er daarbij vanuit dat de gemiddelde leerling niet bestaat en dat door - zoveel mogelijk binnen de les - te differentiëren de motivatie van de leerlingen vergroot kan worden en het leerrendement zal toenemen. Om concreet vorm aan deze differentiatie te kunnen geven, is gezocht naar (digitale) hulpmiddelen.

Zo is er een nieuwe elektronische leeromgeving uitgezocht en ingericht. Daarnaast hebben alle teamleiders en minimaal 1 lid van iedere vakgroep de basistraining van RTTI/OMZA gevolgd. Het RTTI-deel van deze methodiek geeft docenten inzicht in de mate waarin hun leerlingen de leerdoelen beheersen; het OMZA-deel geeft docenten op de leerling afgestemde handvatten om hen bij het zich eigen maken van de leerdoelen te coachen.

Er is kennis gemaakt met de DOT (Digitale Observatie Tool), een digitale methode om de uitkomsten van lesobservaties op basis van het waarderingskader van de Onderwijsinspectie vast te leggen. De bevindingen zijn dermate positief dat besloten is om met ingang van 2018-2019 met deze methode te gaan werken. De teamleiders en/of de leshuisdirecteuren observeren ieder schooljaar van alle docenten minimaal 2 hele of 3 halve lessen. De uitkomsten hiervan worden met de betreffende docent doorgesproken en aan de hand hiervan worden in gezamenlijk overleg ontwikkelingsdoelen vastgesteld.

Gedurende 2018 is verder vorm gegeven aan de deelname van de school aan de landelijke pilot "Recht op Maatwerk". Ongeveer tien leerlingen zijn verder begeleid bij hun voornemen om in mei 2019 voor een vak een jaar eerder eindexamen te doen. In het tweede halfjaar is gestart met de begeleiden van vijf andere leerlingen in hun voornemen om in mei 2020 voor een vak op een hoger niveau eindexamen te doen. In 2022-2023 moeten alle leerlingen die dat willen en kunnen een "maatwerkdiploma" kunnen behalen, dat wil zeggen dat zij voor een of meerdere vakken eerder en/of op een hoger niveau eindexamen kunnen doen.

In het voorjaar van 2018 heeft het project “keuzeleren” in leerjaren 3 en 4 havo en 5 atheneum voor de tweede keer plaatsgevonden. Leerlingen bepaalden in dit project voor een deel hun eigen rooster, aan welke vakken ze werkten en hoe ze hun schoolwerk inplanden. Belangrijk doel hiervan was meer regie voor het leren bij de leerlingen te leggen. Na afloop is het project wederom zorgvuldig geëvalueerd. Met de uitkomsten hiervan is in het tweede deel van 2018 een enigszins aangepaste versie van het keuzeleren voorbereid dat in het voorjaar van 2019 in dezelfde leerjaren zal plaatsvinden.

Half april 2018 heeft er een schoolbrede reviewdag plaatsgevonden. Tijdens deze dag hebben leden van de schoolleiding, docenten en leerlingen lessen uit hun eigen afdeling (5M, theoretische leerweg, havo, atheneum of tweetalig atheneum) bezocht. Zodoende is per afdeling een overzicht verkregen van de sterke en verbeterpunten. Tijdens de reviewdag is voor de eerste keer gebruik gemaakt van de DOT, waardoor een deel van de docenten hier ervaring mee kon opdoen.

Voor de realisering van “onderwijs op maat” is het van belang dat de docenten zich (verder) ontwikkelen ten aanzien van doorlopende leerlijnen van leerdoelen, RTTI/OMZA, Itslearning, het maatwerkdiploma, coaching en differentiëren binnen de les. Hiertoe zijn er voor 2018 - 2019 vier schoolbrede studiedagen ingepland. Daarnaast heeft iedere docent in samenspraak met zijn teamleider bepaald waarin hij zich gedurende het schooljaar (verder) zou ontwikkelen. De eerste twee studiedagen hebben begin oktober en eind november 2018 plaatsgevonden en werden zeer gewaardeerd.

Reeshof College

In 2018 is het Reeshof College aan haar negende schooljaar begonnen. De school is gestabiliseerd qua aantallen op het gebied van leerlingen en docenten. Met het vaststellen van het Koersplan in het schooljaar 2016-2017 is een periode aangebroken van verfijnen en verstevigen. Op de verschillende gebieden is beleid geformuleerd en zijn verbeteractiviteiten gestart. Zo is expliciet geformuleerd dat de aandacht gericht wordt op het verder verbeteren van het primaire proces (de les). Hiertoe is het profiel van de ideale ‘Reeshofdocent’ vastgesteld. Dit profiel wordt gebruikt bij lesbezoeken en beoordelingen. In het jaar 2018 is dit traject verder versterkt doordat er een intensief scholingstraject wordt doorlopen, ondersteund door externe experts van het CPS. Alle docenten en dus alle teams doen hieraan mee. In het jaar 2019 zal hier verder vervolg aan gegeven worden en zullen er middels audits metingen verricht worden om de voortgang te toetsen.

Om het professionele gedrag verder te ontwikkelen, is de gesprekkencyclus voor zittend personeel aangepast en worden beoordelingsgesprekken gevoerd. De komende jaren wordt ook dit verder doorgezet.

Een versteviging heeft verder plaatsgevonden op de bedrijfsmatige processen. Onderdeel van deze ontwikkeling is dat er een kwaliteitsmedewerker benoemd is die de kwaliteitscyclus verder heeft ingevoerd en monitort. Concreet heeft dit opgeleverd dat er meer zicht is gekomen op het algehele kwaliteitsniveau van het onderwijs. Dit wordt nu op verschillende momenten en op verschillende manieren gemeten en geanalyseerd, en dat leidt vervolgens weer tot verbeteracties. De verdere uitbouw van de kwaliteitszorg hoort bij het ‘volwassen’ worden van de school.

3.4. Vooruitblik

De komende periode, beginnend na de zomer van 2019 tot de zomer van 2020, zal op stichtingsniveau gebruikt worden om te komen tot een nieuwe strategisch beleidsplan, voor de periode 2020-2024. Een hernieuwde oriëntatie op wat het openbaar onderwijs in Tilburg is en waar we voor willen staan, zal daarvan het startpunt zijn.

Hoewel nu nog niet precies te voorspellen is hoe de plannen in 2020 zullen luiden, valt te voorzien dat een aantal eerder ingezette ontwikkelingen zullen worden doorgezet.

Op schoolniveau betekent dit dat er aandacht blijft voor de didactische ontwikkeling, zoals te lezen was in de voorgaande paragraaf. Ook het verder vormgeven aan ons burgerschapsonderwijs zal onderdeel van ons onderwijs blijven. Onderliggend blijft natuurlijk de opdracht voor elke school om een gezonde marktpositie in de stad te verwerven, cq. te behouden.

Tussen de scholen zullen we de samenwerking sterker gaan zoeken op bepaalde thema's. Dat geldt voor de bedrijfsvoering (ICT), ons HRM (werving, duurzame inzetbaarheid), maar ook het samen leren en ontwikkelen in brede zin: hierbij valt te denken aan scholingstrajecten op het gebied van didactiek, voor (aankomend) leidinggevendenden, de ontwikkeling van loopbaantrajecten, etc.

De stichting zelf zal zich blijven inspannen om verbindingen in het Tilburgse (en daarbuiten) te leggen en te onderhouden. Dat kan betekenen dat we, naast de TTV, nog meer verantwoordelijkheid voor bepaalde groepen leerlingen binnen het samenwerkingsverband nemen. Het kan er ook toe leiden dat we verbanden met het PO en het MBO/ HO aangaan. Zo behoort met het nieuwbouwproject voor KWII College in het vooruitzicht, een intensievere vorm van samenwerking met een mogelijk te plannen basisschool (10 tot 14-onderwijs?) tot de mogelijkheden.

4. Personeel

4.1. Cijfers

Aantal personeelsleden per 01-01-2019	KW II College	TTV	Beatrix College	Reeshof College	Stichting	Det. Portfolio	totaal
Directie	3		5	1	1		10
Onderwijzend personeel	111	3	176	31		2	323
Onderwijsondersteunend Personeel	28		43	5	8	1	85
Totaal	142	3	224	37	9	3	418

Op 1 januari 2019 waren er 418 medewerkers in dienst van de Stichting, in totaal 331,87 fte. Buiten de medewerkers in eigen (tijdelijke) dienst werd op peildatum 1 januari 2019 voor 2,72 Fte extern ingehuurd via payroll of uitzendbureaus. Voor de TTV (Tilburgse TussenVoorziening) was 1,80 Fte extern via detachering ingehuurd.

Leeftijdsopbouw per 01-01-2019	KW II College		Beatrix College*		Reeshof College		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
20-24 jaar	5	3,52	12	5,36	4	10,81	21	5,17
25-34 jaar	26	18,30	45	20,09	12	32,43	84	20,69
35-44 jaar	32	22,54	54	24,11	12	32,43	99	24,38
45-54 jaar	33	23,24	58	25,89	9	24,33	101	24,88
55-64 jaar	44	30,99	52	23,21	0	0	96	23,65
65+	2	1,41	3	1,34	0	0	5	1,23
Totaal	142	100,00	224	100,00	37	100,00	406	100,00

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers binnen de Stichting is relatief laag: meer dan 50% is jonger dan 45 jaar. De verschillen tussen de scholen zijn (verklaarbaar) groot. Het Reeshof College is in 2010 gestart en heeft vooral jonge docenten aangetrokken. Hetzelfde geldt, zij het in mindere mate, voor het Beatrix College. Deze school is tussen 1996 en 2016 aanhoudend gegroeid, met hoofdzakelijk aanwas van jonge docenten. Het KWII College kent een andere opbouw, met een relatief hoog percentage medewerkers van 55 jaar en ouder. Door het dalend aantal aanmeldingen tot 2017 en een bezuinigingsronde in 2014 is de groei van het aantal jonge medewerkers achtergebleven t.o.v. de andere scholen.

Ziekteverzuim 2018	KW II College	Beatrix College	Reeshof College	Landelijke cijfers 2017 (bron: Voion)	
verzuimpercentage	4,37	5,51	2,78	OP: 5,3	OOP: 5,5
verzuimfrequentie	1,10	0,84	1,36	OP: 1,6	OOP: 1,2

Na jaren van relatief laag tot zeer laag ziekteverzuim (<3%) is het ziekteverzuim in het verslagjaar behoorlijk gestegen. Hier valt niet een enkele oorzaak aan te wijzen, maar speelt een veelheid aan factoren: wisselingen in de topstructuur, nieuwe plannen en andere stijlen van aansturing, nieuwe mensen in het middenmanagement, toenemende onzekerheid door daling van het leerlingaantal, etc. Op de scholen en binnen de stichting is het ziekteverzuim en de beheersing daarvan een belangrijk punt op de agenda. Zo hebben er

gesprekstrainingen voor het middenmanagement plaatsgevonden, is een andere bedrijfsarts gekozen, wordt er frequenter gerapporteerd en zijn er n.a.v. het medewerkersonderzoek op alle scholen werkgroepen gestart om verzuim terug te dringen en tevredenheid te verhogen.

Beleid beheersing uitkeringen na ontslag

De Stichting verzorgt openbaar onderwijs en hoeft vooralsnog geen transitievergoeding te betalen. WOVO voorziet in aanvullende en aansluitende uitkering op WW, om die reden is de stichting terughoudend met ontslagvergoedingen. De stichting voert actief beleid om oud-werknemers met een uitkering te helpen met re-integratie.

4.2. Ontwikkelingen in 2018

In 2018 is een aantal ontwikkelingen op HRM-gebied doorgezet en verstevigd. Zo hebben we het generatiepact (voor medewerkers van 63 jaar en ouder) verlengd. Dit gaat met name op KWII College leiden tot een versnelde uitstroom van oudere medewerkers. Omdat de school weer licht gaat groeien in omvang, betekent dit dat in de komende jaren een flink aantal nieuwe mensen aangenomen kan gaan worden.

Vanwege de fluctuaties van de leerlingaantallen tussen de scholen blijft het tijdig overleggen in het zgn. 'mobiliteitsoverleg' van de stichting belangrijk om werkgelegenheid voor zittende medewerkers te kunnen garanderen en werkgeversrisico's zoveel mogelijk uit te bannen.

In 2018 is voorts een begin gemaakt met beleid t.a.v. duurzame inzetbaarheid: er is een vitaliteitsweek georganiseerd, met activiteiten op de scholen om medewerkers bewust te maken van het belang van een gezonde leefstijl. Er is middels een vragenlijst op organisatieniveau een scan gemaakt van de stand van zaken m.b.t. gezondheid, leefstijl en andere items m.b.t. duurzame inzetbaarheid. Deelnemers aan de enquête hebben op persoonsniveau een terugkoppeling, inclusief adviezen gekregen. Ook zijn er verschillende projecten gestart, zoals een cursus stoppen met roken.

Met een tweetal studiemiddagen voor schoolleidingen en een middag voor alle medewerkers hebben we verder met elkaar kennis gemaakt en gemeenschappelijke thema's besproken.

Op de afdeling P&O is een medewerkster vertrokken (overstap naar een van de scholen). Hierdoor ontstond ruimte om op bestuursniveau een nieuwe medewerker te benoemen. Er is bewust gezocht naar iemand die naast de noodzakelijke administratieve taken ook kan ondersteunen in het opstellen en voeren van beleid, bijvoorbeeld m.b.t. werving en selectie en duurzame inzetbaarheid. Hierdoor moet het beleidsvoerend vermogen van de stichting op HRM-niveau verder versterkt worden, om de gewenste positie als aantrekkelijk werkgever in de regio te kunnen behouden/ behalen.

4.3. Toekomstige ontwikkelingen

Als eerder aangegeven bij paragraaf 3.4 zal ons personeelsbeleid moeten gaan bijdragen aan het onderscheidend en vernieuwend vermogen van de stichting. Dit betekent dat verschillende thema's zoals duurzame inzetbaarheid en werving & selectie beleidsmatig uitgebouwd en verankerd moeten gaan worden.

Hetzelfde geldt voor de uitwisseling tussen de scholen. Willen we komen tot een organisatie die kenmerken heeft van een lerende gemeenschap, dan zal vanuit HRM daarvoor ondersteuning geboden moeten worden. Voorwaarde daarvoor is natuurlijk dat op

schoolniveau de meerwaarde van een degelijke manier van werken niet alleen onderkend wordt, maar ook omarmd. Dat vraagt op verschillende plekken bij de scholen nog de nodige mentale stappen.

Met de centralisatie van ICT in 2019 en meer samenwerking op het gebied van facilitair beheer kan op stichtingsniveau een professionaliseringsslag gemaakt worden, terwijl de scholen op dit punt 'ontzorgd' worden.

5. Financiën

5.1. Cijfers

Het financiële toezicht op het onderwijs berust bij de Inspectie van het onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur financieel gezond is en op korte en lange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's een set kengetallen.

In de eerste tabel worden de diverse grondslagen beschreven ten behoeve van de kengetallen in de tweede tabel. In de tweede tabel worden de kengetallen geformuleerd en berekend overeenkomstig de berekeningsgrondslagen zoals deze door het ministerie zijn geformuleerd.

Stichting OVOT	2018	2017
Grondslagen	(* € 1000)	(* € 1000)
Eigen vermogen (EV)	9.545	9.054
Totale vermogen (TV)	15.848	14.881
Totaal kapitaal (TK = Totale vermogen)	15.848	14.881
Voorzieningen (VZ)	2.285	1.827
Gebouwen & Terreinen (G&T)	1.441	1.633
Totale Baten (TB) incl. rentebaten	33.126	32.843
Current Ratio (Vlottende activa/kortlopende schulden)	3,36	2,99
Vlottende Activa	11.907	10.390
Kortlopende schulden	3.547	3.474
Huisvestingslasten (HVLN)	1.467	1.475
Afschrijvingen gebouwen en terreinen (Afs.G&T)	285	274
Totale lasten (TLN)	32.634	32.253
Exploitatieresultaat (ER)	492	590

In onderstaande tabel zijn de kengetallen weergegeven op basis van de grondslagen in de bovenstaande tabel.

Stichting OVOT	2018	2017	Signalerings- waarden
Omschrijving kengetallen			
Solvabiliteit 2 ((EV+VZ)/TV)	74,64%	73,12%	< 30%
Liquiditeit (current ratio)	3,36	2,99	< 0,75
Huisvestingsratio ((HVLN+Afs.G&T)/TLN)	5,37%	5,42%	> 10%
Weerstandvermogen (EV/TB)	28,82%	27,57%	< 5%
Rentabiliteit (ER/TB) 1-jarig	1,48%	1,80%	< -10%
2-jarig	1,64%	2,66%	< -5%
3-jarig	2,26%	2,88%	< 0%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de signaleringswaarden niet worden onder- of overschreden.

Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen moeten voldoen. De bepaling van aangepast financieel toezicht vindt plaats in de vorm van een uitvoeriger onderzoek waarbij veel meer aspecten in ogenschouw worden genomen.

5.2. Ontwikkelingen in 2018

Analyse van het resultaat

Staat van Baten en Lasten		realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017	verschil tussen realisatie en begroting 2018
3	BATEN				
3.1	Rijksbijdragen OCW	31.421.701	30.269.234	31.525.507	1.152.466
3.2	Overige overheidsbijdragen	43.978	19.100	24.365	24.878
3.4	Baten werk in opdracht van derden				
3.5	Overige baten	1.659.595	1.251.208	1.291.825	408.387
	Totale baten	33.125.274	31.539.542	32.841.697	1.585.731
4	LASTEN				
4.1	Personeelslasten	26.078.425	25.184.822	25.926.649	893.603
4.2	Afschrijvingen	821.075	838.794	802.445	-17.718
4.3	Huisvestingslasten	1.467.274	1.540.281	1.474.992	-73.007
4.4	Overige instellingslasten	4.267.696	4.182.333	4.048.995	85.363
	Totale lasten	32.634.470	31.746.229	32.253.081	888.241
	Saldo baten en lasten	490.804	-206.687	588.616	697.490
5	Financiële baten en lasten				
5.1	Financiële baten	813	2.000	1.452	-1.187
5.2	Financiële lasten	0	0	0	0
	Saldo financiële baten en lasten	813	2.000	1.452	-1.187
	Exploitatiesaldo	491.617	-204.687	590.067	696.303

Omdat het starten van de TTV pas in het voorjaar van 2018 definitief is geworden, is de TTV niet opgenomen in de begroting 2018 (opgesteld in november 2017). Dit heeft effect op de afwijkingen bij de baten en de lasten.

Op hoofdlijnen zijn er de volgende verschillen met de begroting te zien:

- De hogere rijksbijdragen OCW worden veroorzaakt door diverse aanpassingen. De GPL is gedurende 2018 met terugwerkende kracht met 2,6% verhoogd (+ € 654.000). De inhouding inzake collectieve en individuele uitkeringskosten is lager dan begroot (-/- € 61.000). De tarieven per leerling inzake exploitatiebekostiging en leermiddelen zijn verhoogd met 1,59% (+ € 79.000). De prestatiebox is verhoogd van € 270,- naar € 295,- per leerling (+ € 101.000). De ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV bestaan uit de financiële middelen van het samenwerkingsverband PO VO Tilburg voor passend onderwijs en uit doorbetalingen van vmbo-scholen die leerlingen hebben gedetacheerd op de TTV. Omdat de TTV niet in de begroting is opgenomen zijn deze inkomsten € 209.000 hoger dan begroot.

Ook zijn er hogere rijksbijdragen ontvangen voor diverse posten (+ € 48.000) zoals zomerschool, convenantsgelden VSV en subsidie doorstroomprogramma.

2. De hogere overige overheidsbijdragen worden met name veroorzaakt door hogere gemeentelijke bijdragen voor sportvelden en diverse projecten zoals gezonde school en vaardigheden HAVO.
3. De hogere overige baten worden met name veroorzaakt door hogere overige inkomsten inzake leerlingen voor o.a. reizen en kampen (+ € 173.000), hogere baten uit detachering van personeel (+ € 46.000), hogere baten op personeel van het Beatrix College dat wordt ingezet op het Reeshof College (+ € 163.000), hoger aandeel in de baten van het Reeshof College (+ € 33.000) en diverse posten (-/- € 7.000).
4. De personele lasten zijn € 895.000 hoger dan begroot.

De dotatie aan de voorziening langdurig zieken en jubilea bedraagt € 241.000. De niet begrote personele lasten van de TTV bedragen € 161.000. De overige hogere personele lasten van € 493.000 zijn deels te verklaren door hogere loonkosten door de cao verhoging en deels door meer inzet van personeel dan begroot bij met name het Beatrix College.

5. De afschrijvingen zijn lager dan begroot en worden veroorzaakt doordat de investeringen later in het jaar plaatsvonden en door lagere investeringen dan begroot.
6. De lagere huisvestingslasten worden veroorzaakt door lagere schoonmaakkosten (-/- € 39.000), lagere energiekosten (-/- € 50.000), lagere onderhoudskosten (-/- € 25.000) en diverse posten (+ € 11.000). Het aandeel in de huisvestingskosten van het Reeshof College is € 31.000 hoger dan begroot.
7. De hogere overige instellingslasten worden veroorzaakt door niet begrote lasten van de TTV (+ € 84.000), lagere administratie- en beheerslasten (-/- € 85.000), meer uitgaven aan inventaris- en apparatuur (+ € 12.000), hogere PR en wervingskosten (+ € 39.000), hogere lasten van reizen en kampen (+ € 148.000), meer uitgaven aan ondersteuning/inhuur expertise (+ € 44.000), minder uitgaven aan kwaliteit VO (-/- € 25.000) en hogere uitgaven aan boeken (€ 38.000). Ook zijn er in het schooljaar 2018/2019 minder VAVO en gedetacheerde leerlingen dan begroot (-/- € 88.000). Het aandeel in de overige instellingslasten van het Reeshof College is lager dan begroot (-/- € 63.000). Aan diverse kleinere posten is minder uitgegeven dan begroot (-/- € 19.000).

Het resultaat is in het eigen vermogen verwerkt. De ontwikkeling van het eigen vermogen wordt hieronder aangegeven.

Ontwikkeling Eigen Vermogen	Beatrix College	Reeshof College	Koning Willem II College	Tilburgse Tussen Voorziening	Totaal
Vermogen 31/12/2017	6.306.511	37.874	2.709.480		9.053.866
Saldo exploitatie	177.577	167.116	155.045	-8.121	491.617
Vermogen 31/12/2018	6.484.088	204.990	2.864.525	-8.121	9.545.482

In de jaarrekening 2017 staat een totaal eigen vermogen € 9.053.866. Door het positieve exploitatieresultaat van € 491.617 stijgt het totale eigen vermogen per 31/12/2018 naar € 9.545.482.

In het voorjaar van 2018 is een risicoanalyse uitgevoerd om te kunnen bepalen wat de minimale omvang van het eigen vermogen moet zijn. De uitkomst van de risicoanalyse is dat het huidige vermogen van de stichting groter is dan wat er vanuit het risicoprofiel nodig is. Voor de inzichtelijkheid is besloten de publieke bestemmingsreserves over te hevelen naar de algemene reserve.

De ontwikkeling van de algemene reserve ziet er als volgt uit:

Ontwikkeling Algemene Reserve	Beatrix College	Reeshof College	Koning Willem II College	Tilburgse Tussen Voorziening	Totaal
Algemene reserve 31/12/2017	3.613.610	37.874	813.563		4.465.046
Saldo exploitatie	177.577	167.116	155.045	-8.121	491.617
Vrijval reserve boekenfonds	40.015		308.560		348.575
Vrijval reserve sociaal fonds	25.000		25.000		50.000
Vrijval bapo reserve	49.687		177.831		227.518
Vrijval reserve flankerend beleid/mobiliteit	250.000		80.000		330.000
Vrijval personele reserve	2.328.199		1.304.527		3.632.726
Algemene reserve 31/12/2018	6.484.088	204.990	2.864.525	-8.121	9.545.482

Begroting 2019

Begroting 2019		Totaal
Rijksbijdragen OC&W	Normatieve rijksbijdrage OCW	28.511.213
	Overige rijksbijdragen	1.421.213
	Totaal	29.932.427
Overige overheids- bijdragen	Gemeentelijke bijdragen	25.100
	Overige	697.978
	Totaal	723.078
Overige bijdragen	Ouderbijdragen	172.052
	Verhuur onroerende zaken	73.100
	Detachering personeel	261.452
	Sponsoring activiteiten	7.500
	Overige	839.397
	Totaal	1.353.501
Financiële baten	Rentebaten	0
	Totaal	0
	Totale baten	32.009.005
Personele lasten	Raet (prognose) p-lasten	24.668.455
	Dotaties	0
	Uitzendkr ed.	419.576
	Overige	587.141
	Uitkeringen (-/-)	-45.000
	Totaal	25.630.172
Afschrijvingen	Gebouwen	288.519
	Inventaris en apparatuur	625.837
	Vrijval investeringssubsidie	-80.069
	Totaal	834.287
Huisvestings- lasten	Huren	252.756
	Klein onderhoud	298.741
	Energie en water	306.915
	Schoonmaakkosten	609.955
	Heffingen	23.838
	Bewakingskosten	17.982
	Totaal	1.510.185
Overige materiële lasten	Administratie- en beheerslasten	654.489
	Inventaris, app. en leermiddelen	413.506
	overige lasten:	
	- leerlingen	620.208
	- organisatie	184.502
	- ondersteuning	357.473
	- projecten	211.083
	- materialen en overige	1.703.269
	Totaal	4.144.531
	Totale lasten	32.119.175

Resultaat regulier	-110.170
---------------------------	-----------------

Investerings- en innovatie begroting	Personeelsbeleid	88.000
	Centralisatie ICT en serverpark	200.000
	ICT en onderwijsontwikkeling	125.000
	Profilering en innovatie	75.000
	Totale lasten	488.000

Resultaat totaal	-598.170
-------------------------	-----------------

5.3. Vooruitblik: continuïteitsparagraaf

Gegevens

Voor Stichting Openbaar Voorgezet Onderwijs Tilburg gelden de volgende kengetallen.

KENGETAL (stand 31/12)	Verslagjaar 2018	PROGNOSE 2019	PROGNOSE 2020	PROGNOSE 2021
Personele bezetting in FTE				
- Management / Directie	9,80	9,80	9,80	9,80
- Onderwijzend Personeel	257,83	244,79	241,35	238,21
- Overige medewerkers	62,94	62,94	62,94	62,94
Leerlingenaantallen	4.287	4.257	4.191	4.130

Leerlingenaantallen	Verslagjaar 2018	PROGNOSE 2019	PROGNOSE 2020	PROGNOSE 2021
Koning Willem II College	1.580	1.613	1.642	1.672
Beatrix College	2.307	2.230	2.135	2.044
Reeshof College	359	359	359	359
TTV	41	55	55	55
Totaal	4.287	4.257	4.191	4.130

De bovengenoemde leerlingenaantallen zijn zonder VAVO-leerlingen.

De staat van baten en lasten ziet er als volgt uit:

	Stichting OVOT			
	Realisatie 2018	Begroting 2019	Prognose 2020	Prognose 2021
Rijksbijdragen OCW	31.421.701	29.932.427	29.924.038	29.620.201
Overige Overheidsbijdragen	43.978	984.530	1.097.465	1.122.282
Overige baten	1.659.595	1.092.049	1.090.617	1.088.237
Financiële baten	813	0	0	0
Totale baten	33.126.087	32.009.005	32.112.121	31.830.720
Personele lasten	26.078.425	25.630.172	25.421.215	25.414.186
Afschrijvingen	821.075	834.287	836.407	822.799
Huisvestingslasten	1.467.274	1.510.185	1.510.185	1.510.185
Overige materiële lasten	4.267.696	4.144.531	4.165.576	4.126.743
Totale lasten	32.634.470	32.119.175	31.933.383	31.873.912
Resultaat regulier	491.617	-110.170	178.738	-43.192

	Investerings- en innovatie begroting			
Personeelsbeleid		88.000	88.000	88.000
Centralisatie ICT en serverpark		200.000	112.000	112.000
ICT en onderwijsontwikkeling		125.000	125.000	125.000
Profilering en innovatie		75.000	75.000	75.000
Totale lasten		488.000	400.000	400.000

Resultaat totaal	491.617	-598.170	-221.262	-443.192
-------------------------	----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Voor de staat van baten en lasten gelden de volgende uitgangspunten:

- Rijksbijdragen OC&W

De hoogte van de Rijksbijdragen OC&W is afhankelijk van het leerlingenaantal, de

bekostiging is doorgerekend met het geprognosticeerde aantal leerlingen. Voor de personele bekostiging, exploitatiebekostiging en boekenvergoeding is de peildatum van het leerlingenaantal 1 oktober van voorgaand kalenderjaar. De hoogte van de vergoeding (zoals GPL en vergoeding per leerling) is conform de actuele vergoeding voor 2019.

In de personele bekostiging is bovendien rekening gehouden met een stijging van de inkomsten van 1%. Dit doen we omdat er elk jaar -na vaststelling van de begroting op stichtingsniveau (november)- wijzigingen komen via het ministerie op de inkomsten, meestal in de vorm van een verhoging van de lumpsum of een extra subsidieregeling. Als gevolg hiervan is aan de start van het begrotingsjaar de vastgestelde begroting al weer (enigszins) achterhaald. Door te rekenen met een stijging van de inkomsten met 1% op jaarbasis wordt deze doorkijk realistischer.

- Overige overheidsbijdragen, overige bijdragen en financiële baten

De ouderbijdragen zijn aangepast aan het begrote aantal leerlingen. De overige bijdragen zijn gelijk gehouden aan de begroting 2019. De middelen voor passend onderwijs zijn conform de opgave van het samenwerkingsverband passend onderwijs.

- Personele lasten

Voor de prognose (2020 en 2021) van de personele lasten zijn de begrote personele lasten van 2019 als uitgangspunt genomen. Er is een directe relatie tussen het aantal leerlingen en het aantal OP. Het aantal OP daalt/stijgt gedurende 2020 en 2021 met hetzelfde percentage als de daling/stijging van het aantal leerlingen.

Daarnaast worden jaarlijks de salariskosten verhoogd met een bepaald percentage. Deze verhoging van salariskosten heeft te maken met de stappen die medewerkers maken in hun loonschaal. Dit percentage is moeilijk te voorspellen. Dit is mede afhankelijk van hoe de mix van het personeel eruit ziet aan het einde van 2019.

Indien veel docenten in de beginschaal vertrekken en er veel eindschalers overblijven dan zijn er minder medewerkers die een stap zetten in hun loonschaal. Het percentage salarisverhoging zal dan lager zijn. Andersom geldt dat indien (oudere) eindschalers vertrekken de GPL daalt.

De loonstijging door het doorlopen van de functieschalen is voor 2019 berekend en deze is verwerkt in de loonstijging in 2020 en 2021.

- Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn afhankelijk van de begrote investeringen en de investeringen die in het verleden hebben plaatsgevonden. De directe invloed van de hoogte van de investeringen in het begrotingsjaar op de afschrijvingslast is beperkt maar heeft wel invloed op de toekomstige afschrijvingslasten.

De afschrijvingen op investeringen die in het verleden hebben plaatsgevonden zijn berekend voor 2020 en 2021.

De begrote investeringen voor 2020 en 2021 zijn gelijk gehouden aan de begrote investeringen van 2019.

- Huisvestingslasten

Deze lasten zijn gelijk gehouden aan de begrote lasten van 2019.

- Overige materiële lasten

De kosten van het externe boekenfonds zijn berekend door het aantal leerlingen van dat jaar te vermenigvuldigen met de bekostiging per leerling voor boeken.

De overige materiële lasten zijn gelijk gehouden aan de begrote lasten van 2019.

- Investerings- en innovatiebegroting

De investerings- en innovatiebegroting bedraagt in 2019 € 488.000. Voor 2020 en 2021 is hiervoor € 400.000,- begroot, conform afspraak met de RvT.

De verwachte resultaten bij ongewijzigd beleid

Het CvB kiest ervoor om in deze MJB de verwachte resultaten voor de komende jaren te presenteren zoals deze zich zouden ontwikkelen bij ongewijzigd beleid.

Vanaf 2019 worden extra investeringen in het onderwijs opgenomen in de zogenaamde investerings- en innovatiebegroting.

Analyse

De personele lasten bedragen 80% van de totale lasten. Risicobeheersing begint bij het beheersen van de personele lasten.

De formatie en de daarmee samenhangende personele lasten, is afhankelijk van het aantal leerlingen. De verwachte daling/stijging van het totaal aantal leerlingen heeft effect op de personele bezetting van de scholen. Het Beatrix College, Koning Willem II College en het Reeshof College voeren intensief overleg over de formatie, werken met dezelfde programmatuur en hanteren dezelfde werkwijze.

De formatie wordt ook beïnvloed door de hoogte van ziekteverzuim. De vervangingskosten van zieke werknemers zijn fors en zijn meegenomen in de begroting.

De balans er als volgt uit:

	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
Immateriële VA				
Materiële VA	3.941.003	4.095.495	3.729.890	3.379.834
TOTAAL VASTE ACTIVA	3.941.003	4.095.495	3.729.890	3.379.834
VLOTTENDE ACTIVA	11.907.481	11.099.750	11.189.352	11.043.416
TOTAAL ACTIVA	15.848.484	15.195.246	14.919.243	14.423.250
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	9.545.482	8.947.313	8.726.051	8.282.859
Bestemmingsreserve publiek	0	0	0	0
VOORZIENINGEN	2.284.575	2.284.575	2.284.575	2.284.575
LANGLOPENDE SCHULDEN	471.158	416.089	361.348	308.547
KORTLOPENDE SCHULDEN	3.547.269	3.547.269	3.547.269	3.547.269
TOTAAL PASSIVA	15.848.484	15.195.246	14.919.243	14.423.250

Voor de balans gelden de volgende uitgangspunten:

- De materiële vaste activa zijn berekend aan de hand van de begrote investeringen en afschrijvingen.
- De vlottende activa bestaan uit de vorderingen en liquide middelen. De vorderingen zijn gelijk gehouden. De liquide middelen muteren met het resultaat, gecorrigeerd met de investeringen en afschrijvingen.
- De mutatie van het vermogen vindt plaats ten laste van de algemene reserve. De private en publieke bestemmingsreserve worden gelijk gehouden. Hierdoor is het effect van het resultaat op het vermogen duidelijk zichtbaar.
- De voorziening is gelijk gehouden.
- De kortlopende schulden blijven gelijk in 2019, 2020 en 2021.
- De langlopende schulden muteren met de vrijval van de investeringssubsidie.

Overige rapportages

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Dit systeem moet de realisatie van doelstellingen bewaken, de financiële verslaggeving betrouwbaar doen zijn en wet- en regelgeving doen naleven.

Relevante onderdelen van het risicobeheersingskader binnen Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg zijn onder andere de planning- en controlcyclus met de kwartaalrapportages, begroting, herziene begroting, meerjarenbegroting en het formatie plan. Daarnaast is er een Reglement College van Bestuur en een Reglement Raad van Toezicht waarin de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden staan beschreven.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De volgende risico's worden onderkend en er wordt gericht op gestuurd o.a. middels de investerings- en innovatie begroting:

- Daling aantal leerlingen

De komende jaren neemt het aantal leerlingen door demografische ontwikkelingen af. De kostenstructuur dient hierop te worden aangepast.

Er is aandacht voor strategische personeelsplanning waarbij goed gekeken wordt naar de flexibele schil en het mobiliteitsbeleid.

- Gemiddelde personeelslast

Door daling van het aantal leerlingen daalt ook de formatie. Vaak stijgt dan de GPL omdat doorgaans jongere (goedkopere) medewerkers uitstromen. De bekostiging houdt hier geen rekening mee.

Middels strategische personeelsplanning hierop actief acteren. Het bestuur van SOVOT heeft het initiatief genomen om het mobiliteitsbeleid te verruimen met een "generatiepact". De regeling beoogt enerzijds de duurzame inzetbaarheid van onze oudere collega's te bevorderen en is anderzijds bedoeld om formatieve ruimte te creëren voor jongere collega's.

- Marktaandeel

Demografische krimp zorgt voor sterkere concurrentie tussen scholen.

Een ambitie in het strategisch beleidsplan is een sterkere positie van de stichting. We gaan

ons binnen de samenwerkingsverbanden profileren als SOVOT, om de gezamenlijke kracht te onderstrepen en onze bestuurskracht te versterken.

Vanuit de ambitie onderwijskundige vernieuwing profileren de individuele scholen zich en wordt aandacht besteed aan maatschappelijke betrokkenheid/identiteit, ruimte voor talent en maatwerk en differentiatie.

- Loonontwikkeling en pensioenpremies

Loonontwikkeling is voor een groot deel afhankelijk van cao afspraken gemaakt door VO-raad en vakbonden.

Uitgangspunt is dat kosten de bekostiging volgen. Dit is ook op deze wijze verwerkt in de begroting. De informatie vanuit de VO-raad wordt goed gevolgd en eventuele nieuwe ontwikkelingen worden in de periodieke rapportages meegenomen.

- Arbeidsmarktontwikkelingen

Aantrekken van voldoende hoog gekwalificeerd personeel in de komende jaren. Lerarentekort voor tekortvakken is een specifiek risico.

Middels strategische personeelsplanning wordt hierop geacteerd.

SOVOT heeft de ambitie van lerende organisatie. De stichting spant zich in om goed gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Een leven lang leren is verankerd in de cultuur van de scholen en onderdeel van de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers.

- Nieuwbouw- en renovatietraject van het Koning Willem II College

Er is in de meerjarenbegroting nog geen rekening gehouden met de nieuwbouw van het Koning Willem II College, die naar huidig inzicht in 2020/2021 gaat beginnen.

5.4. Treasury management

Het treasurybeleid van het Koning Willem II College en het Beatrix College maakt onderdeel uit van het financiële beleid van de Stichting OVOT. Dit beleid vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938, houdende regels over het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 RBLD 2016).

Het treasury management werd in het verslagjaar als volgt uitgevoerd:

- Gelden die op de wat langere termijn niet benut hoeven te worden zijn ondergebracht op een spaardeposito.
- Zodra het saldo op de (lopende) betaalrekening ontoereikend dreigt te worden, wordt een bedrag van het spaarsaldo overgeheveld naar de lopende rekening.

Stichting OVOT heeft ervoor gekozen om bij een bank te bankieren die voldoet aan een hoge rating. De overgang is in 2011 doorgevoerd.

5.5. Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden die van invloed zijn op de jaarrekening.

6. Governance

6.1. Raad van Toezicht

Samenstelling en vergaderingen Raad van Toezicht in 2018

De samenstelling van de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg was in 2018 als volgt:

Naam	Voorgedragen door	Portefeuille	Datum benoeming	Einddatum 1 ^e periode RvT	Einddatum 2 ^e periode RvT
Dhr. F. Mutsaers		Remuneratie, HR, voorzitter	01-11-2013	01-07-2017	01-07-2021
Mevr. M. Verbunt	Ouders BC	Remuneratie	01-11-2014	01-07-2018	01-07-2022
Mevr. M. Theunissen	Ouders KW2	Onderwijs	01-08-2017	01-07-2021	01-07-2025
Mevr. I. Koopmans	GMR	Juridisch en GMR	01-08-2017	01-07-2021	01-07-2025
Dhr. E. van Vliet		Financiën en IT	01-08-2017	01-07-2021	01-07-2025

In het jaar 2018 zijn er vijf reguliere bijeenkomsten van de Raad van Toezicht geweest. Daarnaast zijn er gesprekken geweest van de Raad van Toezicht met: de rectoren en directeur van de aangesloten scholen, de GMR, de accountant en individuele leden van de ondersteunende functies. Ook is er een studiedag voor en door de Raad van Toezicht georganiseerd.

Tijdens de studiedag van de Raad van Toezicht op 3 oktober 2018 is onder meer gesproken over het onderzoeksrapport “Intern Toezicht in het Voortgezet Onderwijs” van Van der Klooster en Goodijk en over de notitie “Over beheren en Investeren” over de financiële positie van SOVOT. Een uitgebreide zelfevaluatie van het functioneren van de Raad van Toezicht maakte deel uit van de studiedag.

Adviesrol van de Raad van Toezicht

Gevraagd en ongevraagd geeft de Raad van Toezicht advies. Een aantal thema's is ook dit jaar weer opnieuw besproken en van advies voorzien. Enkele belangrijke thema's waren: de ontwikkelingen van de leerlingenaantallen en in het bijzonder van het Beatrixcollege, de positionering van de SOVOT-scholen, de financiële positie van de stichting en het project nieuwbouw Koning Willem II College.

Wat langer heeft de Raad van Toezicht stilgestaan bij de bijdragen van SOVOT tot het oprichten van de “Tilburgse TussenVoorziening” (TTV). De TTV is een onderwijsvoorziening voor VMBO-leerlingen die wat extra hulp kunnen gebruiken. SOVOT ondersteunt dit initiatief van harte.

Meerdere malen is in 2018 samen met de bestuurder intensief gesproken over de voorbereidingen voor de nieuwbouw van het Koning Willem II College. Van dit traject is onder andere een risicoanalyse gemaakt en heeft de stichting zich laten bijstaan door externe deskundigen. Realisatie van dit belangrijke project is gebaat bij een pro-actieve, geduldige en vasthoudende opstelling van de stichting.

Toezichthoudende rol van de Raad van Toezicht

In maart 2018 zijn de resultaten van de het vierjaarlijkse onderzoek van de Onderwijsinspectie en de resultaten van de “Collegiale Bestuurlijke Visitatie” in de Raad van Toezicht besproken. In grote lijnen stemmen beide rapportages tot tevredenheid. Zowel de scholen als het bestuur scoren op alle onderzochte onderdelen een voldoende. Verbeteringen zijn mogelijk en de eerste SOVOT-kwaliteitsrapportage is één van de belangrijke verbeteringen die al in 2018 gerealiseerd is.

In het verslagjaar 2018 heeft de Raad van Toezicht, na overleg met de accountant van de stichting, de jaarrekening 2017 vastgesteld. De jaarrekening is kwalitatief goed en sloot af met een positief resultaat. De financiële positie van SOVOT is solide. De Raad van Toezicht heeft einde 2018 de begroting voor 2019 vastgesteld.

Op basis van een degelijk vooronderzoek heeft de Raad van Toezicht op 28 november 2018 uitvoerig gesproken over de bepaling van de hoogte van de reservepositie van de stichting (28 november 2018 Raad van Toezicht). De conclusie was dat de Eigen Vermogen (EV) positie van de Stichting goed is, dat deze positie ruimte geeft tot een extra investering in het onderwijs, maar dat er geen norm wordt vastgesteld voor het minimale EV en dat per jaar op basis van de exploitatie wordt bezien welke extra investering mogelijk en wenselijk is.

Aansluitend op de bespreking van de omvang van het EV heeft de Raad van Toezicht voorstellen voor extra investeringen besproken en besloten dat er in 2019, op basis van door de bestuurder goedgekeurde plannen, ruimte is voor extra investeringen in het onderwijs tot een bedrag van € 488.000,-. De intentie is om tot de jaren 2021/ 2022 goedkeuring te geven aan het jaarlijks beschikbaar stellen van € 400.000, - uit de reserves. Dit wordt van jaar tot jaar bekeken en beoordeeld.

Uitvoerig heeft de Raad van Toezicht stilgestaan bij de resultaten van de eerste kwaliteitsrapportage van SOVOT. De Raad van Toezicht is ingenomen met de kwaliteit van de inhoud van deze rapportage welke in een duidelijke behoefte voorziet. Samen met de bestuurder hebben wij vastgesteld dat, gezien het hoge ambitieniveau van SOVOT, er nog het nodige te doen is om op alle onderdelen op het gewenste kwaliteitsniveau te komen.

De Raad van Toezicht heeft de bestuurder toestemming gegeven om in te gaan op een verzoek van de VO-raad deel te nemen aan de organisatie en uitvoering van de zogenaamde “Collegiale Bestuurlijke Visitaties”.

Werkgeversrol van de Raad van Toezicht

Net als in voorgaande jaren heeft de Raad van Toezicht als werkgever met de bestuurder op gezette tijden overleg. Ook was er in maart 2018 het jaarlijkse functionerings-/beoordelingsgesprek.

6.2. Horizontale verantwoording

In 2018 heeft de GMR vijf keer met het bevoegd gezag vergaderd. Onderwerpen die o.a. besproken werden, waren: het strategisch beleidsplan, duurzame inzetbaarheid, de begroting van 2019 en de risicoanalyse. Ook de notitie Van systeembeheer naar ICT-service en het IBP-beleid en privacyreglement zijn aan de GMR voorgelegd.

Naar aanleiding van de bestuurlijke visitatie heeft de GMR tijdens een bijeenkomst zonder bevoegd gezag haar werkwijze, haar doelen en wensen besproken. De behoefte aan professionalisering werd ingevuld met een scholingsbijeenkomst.

In februari vond het jaarlijkse overleg met de Raad van Toezicht plaats.

De GMR heeft dit jaar een nieuw reglement en een huishoudelijk reglement vastgesteld en de raad heeft ingestemd met de notitie kwaliteitszorg op stichtingsniveau. Leden van de GMR hebben zitting genomen in een werkgroep die zich bezighoudt met de keuze van een arbodienst. Er is ook een werkgroep geformeerd die het beleid en de criteria voor de functiemix probeert op te stellen. De voorstellen van beide werkgroepen verwacht de GMR in 2019.

6.3. Afhandeling klachten

In 2018 zijn geen formele klachten bij het bestuur binnen gekomen.

6.4. Verbonden partijen

Het Koning Willem III College en het Beatrix College kennen beiden een steunstichting (resp. Dr. Bastiaenen stichting en Stichting 28 december fonds), die tot doel hebben om leerlingen te ondersteunen (veelal in financiële zin) om aan alle activiteiten op de school mee te kunnen doen.

Verder onderhoudt de stichting contacten met, cq. heeft zij overeenkomsten met:

- Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Midden-Brabant (Portfolio)
- ZeeBra (samenwerkingverband van 26 scholen in Midden- en West-Brabant en Zeeland)
- Onderwijsgroep Tilburg (inz. Reeshof College)
- Schoolbesturen Midden-Brabant
- VO-raad
- Fontys Hogeschool voor de Kunsten
- Stichting Topsportopleiding Tilburg
- Stichting Dans en Muziek (voor scholen met een vooropleiding dans en/of muziek)
- Stichting Loot (voor scholen die zich Topsporttalentschool mogen noemen)
- Factorium Podiumkunsten

Jaarrekening 2018

SOVOT
Post- en bezoekadres:
Tatraweg 80
5022 DS Tilburg

KvK nummer: 180 85 696
Bankrekening: NL72RABO0137410026

T 013 509 63 48

7. Jaarrekening 2018

Balans na resultaatbestemming:

Balans per Ultimo	31-12-2018	31-12-2017
1 ACTIVA		
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen	1.441.061	1.632.812
1.2.2 inventaris en apparatuur	2.499.942	2.802.101
1.2.3 overige materiële vaste activa	0	56.848
Totaal vaste activa	3.941.003	4.491.762
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen		
1.5.1 debiteuren	107.692	39.891
1.5.2 Ministerie van OC&W	197.733	0
1.5.6 overlopende activa	828.145	614.030
	1.133.570	653.920
1.7 Liquide middelen		
kas	5.713	10.848
bank	1.009.590	1.176.962
deposito's	9.758.607	8.547.789
	10.773.911	9.735.599
Totaal vlottende activa	11.907.481	10.389.519
Totaal activa	15.848.484	14.881.281

2 PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017
2.1 Eigen Vermogen		
2.1.2 algemene reserve	9.545.482	4.465.046
2.1.3 bestemmingsreserve (publiek)		
boekenfonds	0	348.575
personeel	0	3.632.726
schoolplan/flankerend beleid/mobiliteit	0	330.000
sociaal fonds	0	50.000
Gespaarde Bapo rechten	0	227.518
Totaal vermogen	9.545.482	9.053.866
2.3 Voorzieningen		
2.3.3 voorziening personeel	2.284.575	1.826.901
	2.284.575	1.826.901
2.4 Langlopende schulden		
2.4.5 Overige langlopende schulden	471.158	526.620
	471.158	526.620
2.5 Kortlopende schulden		
2.5.3 crediteuren	420.904	374.076
2.5.6 belastingen en premies soc. verz.	1.150.181	1.148.390
2.5.7 schulden terzake pensioenen	323.533	313.797
2.5.8 overige kortlopende schulden		
2.5.9 overlopende passiva	1.652.650	1.637.631
	3.547.269	3.473.894
Totaal passiva	15.848.484	14.881.281

Staat van Baten en Lasten		realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017
3	BATEN			
3.1	Rijksbijdragen OCW	31.421.701	30.269.234	31.525.507
3.2	Overige overheidsbijdragen	43.978	19.100	24.365
3.4	Baten werk in opdracht van derden			
3.5	Overige baten	1.659.595	1.251.208	1.291.825
	Totale baten	33.125.274	31.539.542	32.841.697
4	LASTEN			
4.1	Personeelslasten	26.078.425	25.184.822	25.926.649
4.2	Afschrijvingen	821.075	838.794	802.445
4.3	Huisvestingslasten	1.467.274	1.540.281	1.474.992
4.4	Overige instellingslasten	4.267.696	4.182.333	4.048.995
	Totale lasten	32.634.470	31.746.229	32.253.081
	Saldo baten en lasten	490.804	-206.687	588.616
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	813	2.000	1.452
5.2	Financiële lasten	0	0	0
	Saldo financiële baten en lasten	813	2.000	1.452
	Exploitatiesaldo	491.617	-204.687	590.067

Resultaatbestemming:

Het positieve resultaat van het verslagjaar ad € 491.617 wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

Kasstroomoverzicht	Totaal 2018	Totaal 2017
Saldo baten en lasten	490.804	588.616
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	903.906	920.577
Mutaties voorzieningen	457.674	677.015
Veranderingen in vlottende middelen:		
Vorderingen	-479.649	-32.799
Schulden	73.375	-1.962.341
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.446.109	191.068
Ontvangen interest	813	1.452
Betaalde interest en bankkosten	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.446.922	192.519
Investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	353.147-	874.316-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	353.147-	874.316-
Financieringsactiviteiten		
Mutatie langlopende schulden	-55.463	-55.986
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	55.463-	55.986-
Mutaties liquide middelen	1.038.313	-737.783
Beginstand liquide middelen	9.735.599	10.473.382
Eindstand liquide middelen	10.773.911	9.735.599
Mutaties liquide middelen	1.038.313	-737.783

7.1. Grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en overeenkomstig de richtlijnen voor de jaarverslaggeving conform de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is opgesteld in hele euro's. De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het vorige jaar, tenzij dit specifiek is vermeld bij de betreffende grondslag.

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg

SOVOT heeft twee scholen onder haar hoede, namelijk het Koning Willem II College en het Beatrix College met de nevenvestiging het Reeshof College. In het jaarverslag wordt de jaarrekening van de Stichting gepresenteerd.

Eind 2002 is de Stichting Pleinwacht in het leven geroepen. Via deze Stichting worden surveillance-werkzaamheden voor de scholen geregeld. SOVOT heeft een financieel en organisatorisch belang in deze Stichting, zodanig dat er sprake is van een beslissende invloed op de besluitvorming in de Stichting Pleinwacht. Derhalve is de jaarrekening van de Stichting vanaf 2003 geconsolideerd opgenomen in deze jaarrekening. Er heeft voor wat betreft de baten en lasten van de Stichting Pleinwacht volledige saldering plaatsgevonden.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd volgens de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

Gronden en terreinen zijn geactiveerd tegen de taxatiewaarde op moment van verkrijging. Afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs (lineaire methode), rekening houdend met eventuele restwaarde. Afschrijving vindt plaats vanaf het moment van ingebruikname.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen indien op balansdatum de betreffende toekomstige kosten hun oorsprong vinden in feiten of omstandigheden die zich in de periode voorafgaand aan de balansdatum hebben voorgedaan (oorsprongseis); deze kosten aan die periode kunnen worden toegerekend (toerekeningseis); er een redelijke mate van zekerheid bestaat dat de kosten zich zullen voordoen (zekerheidseis) en tevens een betrouwbare inschatting gemaakt kan worden van de omvang van de kosten.

Voorziening spaarverlof

De voorziening is gevormd voor medewerkers die gedurende 4 of meer schooljaren minimaal 60 klokuren hebben gespaard. De uren zijn gewaardeerd tegen een intern tarief, dat gebaseerd is op de gemiddelde salariskosten in de betreffende salarisschaal van het betreffende jaar.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid (LBP)

Het levensfasebewust personeelsbeleid biedt medewerkers de keuze om een budget van 50 uren per kalenderjaar in te zetten voor een aantal opties. Eén van de opties is om de uren te 'sparen'. Na inventarisatie van de keuzes van de medewerkers, is een voorziening getroffen voor alle gespaarde uren. De uren zijn gewaardeerd tegen brutoloonkosten vermeerderd met eventuele werkgeverslasten.

Voorziening jubileum

De voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao uitbetaald dienen te worden, rekening houdende met duur van de huidige dienstverbanden en blijfkanspercentages.

Langlopende schulden

Onder de overige langlopende schulden is de investeringssubsidie materiële vaste activa met een resterende looptijd van meer dan één jaar opgenomen. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen OCW, overige overheidsbijdragen en –subsidies

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige baten

Onder de overige baten zijn opbrengsten opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De instelling heeft de toegezegde-pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling. Voor toegezegde-

bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. Per 31 december 2018 bedroeg de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97%.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. De vastgestelde afschrijftermijnen zijn:

Ingangsjaar	Actief	Afschrijvingstermijn (jaren)
2000	automatisering (algemeen / leerlingen)	3 en 4
	gebouwen (alleen Koning Willem II College)	30
	meubilair	25
	overige inventaris	10
	stoffering	20
2004	aanpassing gebouwen	5 of 10
2011	gebouwen & terreinen	5 - 10 - 15 - 20
	inventaris	4 - 5 - 10 - 15 - 20

Aanschaffingen met een waarde van minder dan € 1.000 worden - in principe - niet geactiveerd, maar voor het volledige bedrag in de exploitatie opgenomen, tenzij zij onderdeel uitmaken van een groter geheel.

Investerings worden geactiveerd op het moment dat ze in gebruik worden genomen. Tot eind 2011 werden investeringen die in het lopende boekjaar plaatsvonden, in dat jaar voor de helft van de voor het betreffende activum geldende afschrijvingstermijn afgeschreven.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten zijn kosten opgenomen die verband houden met de exploitatie van de gebouwen. De lasten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Groot onderhoud wordt geactiveerd en lineair afgeschreven. Dagelijks onderhoud wordt jaarlijks direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Overige lasten

De overige lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten omvatten de rentebaten van uitstaande middelen en rentelasten van opgenomen middelen. Rentebaten en –lasten worden opgenomen volgens de effectieve rentemethode.

Vreemde valuta

Deze jaarrekening is opgesteld in euro's. Er hebben geen transacties in vreemde valuta plaatsgevonden.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

7.2. Toelichting op de balans

7.2.1. Activa (1)

Materiële vaste activa (1.2)

Overzicht Materiële Activa	1.2.1 Gebouwen		1.2.2 Inventaris en apparatuur		1.2.3 Boeken	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Aanschafwaarde per 1/1	3.486.641	3.153.779	10.108.233	9.566.778	925.735	925.735
Cumulatieve afschrijvingen per 1/1	1.853.829	1.579.860	7.306.131	6.770.504	868.887	757.905
Boekwaarde per 1/1	1.632.812	1.573.919	2.802.101	2.796.274	56.848	167.830
Investerings in het jaar	93.741	332.862	259.407	541.454	-	-
Desinvesteringen in het jaar						
Afschrijvingen in het jaar	285.491	273.969	561.566	535.627	56.848	110.982
Afschrijvingen desinvesteringen in het jaar						
Aanschafprijs ultimo	3.580.381	3.486.641	10.367.639	10.108.233	925.735	925.735
Cumulatieve afschrijvingen ultimo	2.139.320	1.853.829	7.867.697	7.306.131	925.735	868.887
Boekwaarde ultimo	1.441.061	1.632.812	2.499.942	2.802.101	0	56.848

In 2018 is er door het Koning Willem II College € 170.309 geïnvesteerd. Hiervan is € 1.888 in gebouwen en € 168.421 in inventaris en apparatuur. vanaf het schooljaar 2015-2016 wordt niet meer geïnvesteerd in boeken. Volgens de nieuwe overeenkomst heeft de boekenleverancier dit overgenomen. De reeds aanwezige voorraad boeken blijft eigendom van het Koning Willem II College. Deze voorraad is ultimo 2018 volledig afgeschreven.

Door het Beatrix College is € 153.107 geïnvesteerd. Hiervan is € 91.852 in gebouwen en € 61.255 in inventaris en apparatuur geïnvesteerd.

Door de TTV is € 29.731 geïnvesteerd in inventaris en apparatuur.

Door het bestuursbureau is in 2018 niets geïnvesteerd.

Vorderingen (1.5)

	31-12-2018	31-12-2017
1.5.1 Debiteuren	107.692	39.891
1.5.2 Ministerie van OC en W	197.733	0
1.5.6 Overlopende activa	828.145	614.030
Totaal overige vorderingen	1.133.570	653.920

De overlopende activa bestaan uit vooruitbetaalde bedragen (€ 320.616), vooruitbetaalde bedragen inzake het nieuwbouw- en renovatietraject van het Koning Willem II College (€ 138.433), nog te ontvangen bedragen (€ 28.077), nog te ontvangen bedragen inzake leerlingen (€ 135.795) en de vordering inzake het Reeshof College (€ 205.224).

Liquide middelen (1.7)

	31-12-2018	31-12-2017
1.7.1 Kasmiddelen	5.713	10.848
1.7.2 Tegoeden op bankrekeningen	1.009.590	1.176.962
1.7.3 Deposito's	9.758.607	8.547.789
Totaal liquide middelen	10.773.911	9.735.599

7.2.2. Niet in de balans opgenomen rechten

Ultimo 2018 heeft Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg een vordering op het Ministerie van OCW ten bedrage van € 1.857.184 (sinds ultimo 2007); deze vordering is in de jaarrekening gewaardeerd op nihil. Het betreft een vordering uit hoofde van de "Regeling onvoorzienne gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs". Deze vordering heeft betrekking op de op balansdatum nog te ontvangen bekostiging voor de betaling van de ABP-premie en de loonheffing over de maand december en de opgebouwde vakantie-uitkering over de periode juni tot en met december. Uitbetaling is voorwaardelijk en zou slechts plaatsvinden indien de school op een andere datum dan 1 augustus van een jaar zou ophouden te bestaan.

7.2.3. Passiva (2)

Eigen vermogen (2.1)

	Saldo 31-12-2018	Mutaties 2018	Saldo 31-12-2017
2.1.1 algemene reserve			
algemene reserve	9.545.482	5.080.436	4.465.046
<i>subtotaal</i>	<i>9.545.482</i>	<i>5.080.436</i>	<i>4.465.046</i>
2.1.3 Bestemmingsreserve (publiek)			
boekenfonds	0	-348.575	348.575
personeel	0	-3.632.726	3.632.726
schoolplan/flankerend beleid inzake mobiliteit	0	-330.000	330.000
sociaal fonds	0	-50.000	50.000
Gespaarde Bapo rechten	0	-227.518	227.518
<i>subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>-4.588.819</i>	<i>4.588.819</i>
Totaal eigen vermogen	9.545.482	491.617	9.053.866

In het voorjaar van 2018 is een risicoanalyse uitgevoerd om te kunnen bepalen wat de minimale omvang van het eigen vermogen moet zijn. De uitkomst van de risicoanalyse is dat het huidige vermogen van de stichting groter is dan wat er vanuit het risicoprofiel nodig is. Voor de inzichtelijkheid is besloten de publieke bestemmingsreserves over te hevelen naar de algemene reserve.

Voorzieningen (2.3)

Personeelsvoorziening	beginstand	dotatie	onttrekking	eindstand	Kortlopend	Langlopend
Jubilea	235.054	128.468	31.649	331.873	33.187	298.686
Spaarverlof	337.244	25.141	38.174	324.210	32.666	291.544
Langdurige zieken	584.552	194.580	32.194	746.938	49.560	697.378
Persoonlijk budget	670.051	378.518	167.016	881.553	220.388	661.165
Totaal	1.826.901	726.707	269.033	2.284.575	335.802	1.948.773

De voorziening personeel omvat een viertal voorzieningen: een voorziening voor Jubilea, een voorziening Spaarverlof, een voorziening voor langdurige zieken en een voorziening persoonlijk budget.

De voorziening Jubilea voorziet in de kosten voor de toekomstige door CAO bepaalde jubilea, er is per fte een bedrag van € 1.000 opgenomen (2017: € 700 per fte).

De voor het eerst in 2013 gevormde voorziening langdurige zieken is bepaald aan de hand van de langdurige zieken per ultimo 2018 waarvan verwacht wordt dat deze medewerkers ook in 2018 ziek zullen zijn. De voorziening bedraagt 75% van de verwachte personeelskosten. Omdat we eigen risicodragers zijn van de WGA wordt de toekomstige premie inzake gedeeltelijk arbeidsongeschikte medewerkers 100% gereserveerd.

De in 2014 nieuw gevormde voorziening persoonlijk budget komt voort uit de gespaarde uren van het persoonlijk budget. Het persoonlijk budget is een nieuwe component uit de CAO VO 2014-2015.

Het niveau van de voorzieningen per ultimo 2018 is toereikend voor de toekomstige lasten.

Langlopende schulden (2.4)

2.4 Langlopende schulden	beginstand	dotatie	onttrekking	eindstand	Kortlopend	Langlopend
2.4.5 Investeringsubsidie MVA	526.620		55.463	471.158	55.069	416.089

De langlopende schulden bestaan uit de investeringsubsidies materiële vaste activa met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden (2.5)

	31-12-2018	31-12-2017
2.5.3 crediteuren	420.904	374.076
2.5.6 loonheffing	1.143.384	1.135.047
2.5.6 omzetbelasting	5.566	12.224
2.5.6 sociale verzekering	1.231	1.119
2.5.7 schulden terzake van pensioenen	323.533	313.797
2.5.9 Borg Kluisjes	25.373	20.948
2.5.9 overige kortlopende schulden		
Vooruitontvangen subsidies OCW	91.257	109.087
Vakantiegeld en -dagen	879.545	871.239
Accountants- en administratiekosten	21.910	18.653
Overige	634.566	617.705
Totaal kortlopende schulden	3.547.269	3.473.894

In de post overige kortlopende schulden (2.5.9) staan onder het kopje “vooruitontvangen subsidies OCW” de vooruitontvangen bedragen ten behoeve van studieverlof (€ 52.979) en ten behoeve van diverse convenanten (€ 38.278). Onder het kopje “accountants- en administratiekosten” staan de accountantskosten voor het betreffende boekjaar.

7.2.4. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Op 1 januari 2018 hebben Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg en Konica Minolta Business Solutions B.V. een overeenkomst gesloten voor de duur van 60 maanden voor de huur van multifunctionals.

Facturering van de vaste huurprijs geschiedt vooraf per kwartaal. De vaste huurprijs op jaarbasis bedraagt, € 19.863 inclusief BTW. Afrekening geschiedt per kwartaal achteraf op basis van het werkelijke verbruik.

Het werkelijke verbruik over het boekjaar 2018 was ruim € 38.000.

De installatiekosten waren ruim € 8.000.

Tussen Koning Willem II College en Markies Catering is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 1 augustus 2016 tot 1 augustus 2019. De dienstverlening van Markies bestaat uit het verzorgen van catering werkzaamheden voor de schoolkantine van het Koning Willem II College, en optioneel het verzorgen van speciale activiteiten (diplomering, ouderavonden, recepties etc.).

In het boekjaar 2018 is voor ruim € 51.000 aan dienstverlening verricht door Markies Catering.

Tussen Beatrix College en De Meester is een cateringscontract afgesloten. Het contract is afgesloten voor een periode van 1 september 2016 tot 1 september 2021. Met dien verstande dat deze overeenkomst voor eenzelfde termijn van 5 schooljaren wordt verlengd, tenzij opzegging heeft plaatsgevonden.

De Meester biedt de volgende dienstverlening aan:

- het verzorgen van losse verstrekkingen aan leerlingen en personeel
- het verzorgen van vergaderservices, standaard- en luxe lunches
- het verzorgen van informatie- en ouderavonden
- het verzorgen en beheren van de koude en warme drankenautomaten en de benodigde serviezen
- de dagelijkse verzorging van personeelskamer

In het boekjaar 2018 is voor ruim € 95.000 aan dienstverlening verricht door De Meester.

BWW regeling

De Boven Wettelijk Werkloosheidsuitkeringregeling (BWW) wordt gepresenteerd als een niet in de balans opgenomen verplichting.

In 2018 is er aan gemiddeld 22 (ex-) werknemers van Stichting OVOT een uitkering betaald.

De verrekening van het Ministerie van OCW in 2018 bedroeg in totaal € 43.790, waarvan DUO de resterende maanden van 2017 (oktober t/m december) heeft ingehouden en de periode januari t/m september van 2018.

In 2019 wordt een bedrag verwacht rond de 45k voor de 25% ERD van de lasten van (boven) wettelijke WW-uitkeringen.

7.3. Toelichting op de baten en lasten

In deze paragraaf worden de baten en lasten verder uitgesplitst. In paragraaf 5.2 wordt een aantal posten nader toegelicht onder de analyse van het resultaat.

7.3.1. Baten (3)

Rijksbijdragen (3.1)

	2018	begroting	2017
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	29.566.985	28.773.118	29.973.413
3.1.2 Overige subsidies OCW Niet-geoordeelde OCW-subsidies	1.501.292	1.351.387	1.407.365
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	353.423	144.729	144.729
Totaal (Rijks)bijdragen OCW	31.421.701	30.269.234	31.525.507

De ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV bestaan uit de financiële middelen van het samenwerkingsverband PO VO Tilburg voor passend onderwijs en uit doorbetalingen van vmbo-scholen die leerlingen hebben gedetacheerd op de TTV.

Overige overheidsbijdragen (3.2)

	2018	begroting	2017
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	37.231	15.950	18.563
3.2.2 Overige overheidsbijdrage	6.747	3.150	5.801
Totaal Overige overheidsbijdragen	43.978	19.100	24.365

De overige overheidsbijdragen bestaan uit gemeentelijke bijdragen voor sportvelden en bijdragen voor diverse projecten zoals gezonde school en vaardigheden HAVO.

Overige baten (3.5)

	2018	begroting	2017
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	66.086	73.100	61.722
3.5.2 Detachering personeel	229.581	183.338	148.351
3.5.4 Sponsoring	7.500	4.150	7.500
3.5.5 Ouderbijdragen	174.993	176.302	181.765
3.5.6 Overige	1.181.435	814.318	892.488
Totaal overige baten	1.659.595	1.251.208	1.291.825

De post Overige (3.5.6) bestaat uit bijdragen voor kampen, reizen en leerling activiteiten (€ 519.783), bijdragen voor verrijksstromen (€ 156.296), bate op diensten en personeel dat wordt ingezet op het Reeshof College (€ 304.938) en diverse overige baten (€ 200.418).

7.3.2. Lasten (4)

Personele lasten (4.1)

	2018	begroting	2017
Lonen en salarissen	19.342.086	24.075.673	19.082.914
Sociale lasten	2.464.740		2.344.540
Pensioenpremies	2.884.068		2.790.720
4.1.1 Lonen en salarissen	24.690.894	24.075.673	24.218.174
Dotaties personele voorzieningen	278.535	0	556.271
Personeel niet in loondienst	523.049	600.076	581.797
Overig	724.598	554.073	645.619
4.1.2 Overige personele lasten	1.526.182	1.154.149	1.783.688
4.1.4. Uitkeringen	-138.651	-45.000	-75.214
Totaal personele lasten	26.078.425	25.184.822	25.926.649

Naar kostendragers	2018	begroting	2017
Directie	1.093.213	1.070.798	1.143.999
Onderwijzend personeel	20.247.013	19.810.267	19.863.089
Onderwijsondersteunend personeel	3.350.668	3.194.608	3.211.086
Totaal personele lasten	24.690.894	24.075.673	24.218.174

Op 31 december 2018 waren er 418 medewerkers (2017: 420) in dienst van de Stichting, in totaal 331,78 fte (2017: 335,79).

Afschrijvingen (4.2)

	2018	begroting	2017
Materiële vaste activa	876.538	928.044	858.431
Vrijval investeringssubsidie	-55.463	-89.251	-55.986
4.2.2 Totaal afschrijvingen	821.075	838.794	802.445

De hier opgenomen afschrijving betreft de afschrijving op Gebouwen en op Inventaris en apparatuur. Van de boekenvoorraad wordt alleen het saldo in de balans opgenomen.

Huisvestingslasten (4.3)

	2018	begroting	2017
4.3.1 Huur	263.190	251.151	276.941
4.3.3 Onderhoud	286.701	274.003	278.608
4.3.4 Energie en water	297.273	356.379	291.925
4.3.5 Schoonmaakkosten	579.750	617.213	587.613
4.3.6 Heffingen	20.195	24.057	24.912
4.3.7 Overige huisvestingslasten	20.165	17.479	14.992
Totaal huisvestingslasten	1.467.274	1.540.281	1.474.992

Overige instellingslasten (4.4)

	2018	begroting	2017
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	645.340	734.805	674.430
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	327.712	304.971	310.673
4.4.4 Overige	3.294.643	3.142.556	3.063.893
Totaal overige materiële lasten	4.267.696	4.182.333	4.048.995

In de post administratie- en beheerslasten zijn de accountantskosten (€ 25.317) voor het betreffende boekjaar opgenomen. De accountantskosten bestaan uit honorarium onderzoek jaarrekening (€ 20.317) en controle van de bekostigingsgegevens (€ 5.000).

In de overige materiële kosten (4.4.4) vallen:	2018	begroting	2017
abonnementen	15.626	19.356	21.499
contributies / lidmaatschappen	89.165	97.500	94.355
externe expertise	253.865	188.263	182.094
kampen / reizen / leerlingen activiteiten	665.912	550.289	583.275
kosten kantine	98.869	82.733	82.853
overige materiële lasten	513.400	533.219	455.263
uitgaven boeken	1.481.370	1.406.197	1.428.987
vavo leerlingen	176.436	265.000	215.566
4.4.4 Overige	3.294.643	3.142.556	3.063.893

7.3.3. Financiële baten en lasten (5)

	2018	begroting	2017
5.1 Rentebaten	813	2.000	1.452
Saldo financiële baten en lasten	813	2.000	1.452

7.4. Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden die van invloed zijn op de jaarrekening.

7.5. Overzicht verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2018	Exploitatie-saldo 2018	Omzet 2018
Stichting Pleinwacht	Stichting	Tilburg	4	nihil	nihil	61.340
Stichting Centrale Dienst Het Reeshof College	Stichting	Tilburg	4	nihil	nihil	nihil
Stichting 28-december fonds	Stichting	Tilburg	4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dr. Bastiaenen stichting	Stichting	Tilburg	4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De Stichting Pleinwacht heeft als doel het verzorgen van, begeleiden bij en bemiddelen voor surveillanceactiviteiten ten behoeve van de goede gang van zaken op of nabij de scholen onder het bevoegd gezag van de Stichting OVOT, en het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De Stichting Centrale Dienst Het Reeshof College heeft als doel het verrichten van werkzaamheden ter verzekering van de goede gang van onderwijs op de door Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg en Stichting Onderwijsgroep Tilburg in stand

gehouden scholen/nevenvestigingen in de wijk Reeshof te Tilburg die gezamenlijk Het Reeshof College vormen.

'Stichting 28-december fonds' heeft als doel het behalen van een diploma voor alle leerlingen van het Beatrix College door de leerlingen de mogelijkheid te bieden deel te nemen aan al hetgeen door de school in of buiten de school wordt georganiseerd. De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door het verlenen van (financiële) steun aan een leerling van het Beatrix College.

De 'Dr. Bastiaenen stichting' heeft hetzelfde doel voor alle leerlingen van het Koning Willem II College.

7.6. Geormerkte doelsubsidies OCW (model g)

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule						De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking uitgevoerd en afgerond (ja/nee)	
Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar			
	Kenmerk	datum					
			€	€	aankruisen wat van toepassing is		
Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom 2009-2017; 16MQ	DL/B/110284	29-8-2018	42.602,84	42.602,84	Ja	Nee	
Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom 2009-2017; 16MQ	DL/B/110284	18-9-2018	3.557,38	3.557,38			
Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom 2009-2017; 16MQ	DL/B/110284	23-8-2017	37.973,96	37.973,96			
Regeling zomerscholen VO 2018; 16MQ	VO/1275708	14-5-2018	10.800,00	10.800,00			
Regeling zomerscholen VO 2018; 16MQ	VO/1275708	22-1-2019	-4.950,00	-4.950,00			
Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom 2009-2017; 18XU	DL/B/110284	29-8-2018	48.003,20	48.003,20			
Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom 2009-2017; 18XU	DL/B/110284	18-9-2018	-8.229,12	-8.229,12			
Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom 2009-2017; 18XU	DL/B/110284	17-10-2018	4.886,04	4.886,04			
Regeling lerarenbeurs voor scholing en zij-instroom 2009-2017; 18XU	DL/B/110284	23-8-2017	61.289,80	61.289,80			
totaal			195.934,10	195.934,10			

7.7. WNT-verantwoording

WNT-verantwoording 2018 Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg

De WNT is van toepassing op Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg. Het voor Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 116.800 (D).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

<i>bedragen x € 1</i>	<i>drs. N.F.J. Bootsma</i>
Functiegegevens	College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101.955
Beloningen betaalbaar op termijn	14.618
<i>Subtotaal</i>	<i>116.573</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	116.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	116.573
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2017	
<i>bedragen x € 1</i>	<i>drs. N.F.J. Bootsma</i>
Functiegegevens	College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8833
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.292
Beloningen betaalbaar op termijn	15.397
<i>Subtotaal</i>	<i>123.689</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	124.550
Totaal bezoldiging	123.689

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1 t/m 12.

Bovenstaande categorie is niet van toepassing voor Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	drs. F.W. Mutsaers	E.C. van Vliet	Mevr. drs. M.C. Verbunt
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	8.000	5.300	5.300
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.900	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017			
<i>bedragen x € 1</i>	drs. F.W. Mutsaers	E.C. van Vliet	Mevr. drs. M.C. Verbunt
Functiegegevens	Voorzitter / Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/07 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	6.650	2.650	5.300
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.625	7.050	14.100

<i>bedragen x € 1</i>	I.M. Koopmans	M.A.M. Theunissen
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	5.300	5.300
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017		
<i>bedragen x € 1</i>	I.M. Koopmans	M.A.M. Theunissen
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/07 - 31/12	01/07 - 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	2.650	2.650
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	7.050	7.050

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Bovenstaande categorie is niet van toepassing voor Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg.

1e. In het geval een topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van onderstaande tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d.

Bovenstaande categorie is niet van toepassing voor Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Bovenstaande categorie is niet van toepassing voor Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

7.8. Hoofd- en nevenfuncties leden Raad van Toezicht

Hoofd- en nevenfuncties leden Raad van Toezicht	
Dhr. drs. F.W. Mutsaers	Directeur/eigenaar Mutsaers Advies & Management (MA&M) Directeur/eigenaar JOB B.V. Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Gelderse Onderwijsgroep Quadraam Lid van het bestuur van de Stichting Cultureel Brabant (CuBra)
Mevr. mr. dr. I.M. Koopmans	Officier van justitie bij het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie te Amsterdam Lid en vice-voorzitter Raad van Commissarissen van Wonen Limburg Lid Raad van Toezicht van de Stichting De Waalboog te Nijmegen Lid Raad van Toezicht SJG Weert Lid Raad van Toezicht van Stichting Kanteel Kinderopvang re Rosmalen
Mevr. drs. M.A.M. Theunissen	Lid Raad van Toezicht Alliantie VO Lid Raad van Toezicht Samenwerkingsverband PO Stroomland
Mevr. drs. M.C. Verbunt	Programmamanager flexibilisering voor het domein educatie bij Fontys
Dhr. drs. E.C. van Vliet	Zelfstandig executive interim manager Penningmeester van het Bergmansfonds Lid Raad van Commissarissen van Donatus Verzekeringen Lid Commissie van Toezicht RINIS

7.9. Nevenfuncties bestuur

Nevenfuncties bestuursleden	
Dhr. drs. N.F.J. Bootsma MEM	Eigenaar Niek Bootsma organisatieadvies & ontwikkeling

Ondertekening

Vastgesteld ter vergadering d.d. 11 juni 2019

.....
Dhr. drs. F.W. Mutsaers
(voorzitter Raad van Toezicht)

.....
Mevr. mr. dr. I.M. Koopmans
(lid Raad van Toezicht)

.....
Mevr. drs. M.A.M. Theunissen
(lid Raad van Toezicht)

.....
Mevr. drs. M.C. Verbunt
(lid Raad van Toezicht)

.....
Dhr. drs. E.C. van Vliet
(lid Raad van Toezicht)

.....
Dhr. drs. N.F.J. Bootsma MEM
(College van Bestuur)

Overige gegevens

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Tilburg, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1(j) Uitvoeringsregeling WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gereleateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 11 juni 2019
Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. J.W.M. Verhagen RA CISA

